

۱۳۹۵ SUSTAINABILITY REPORT 2016 - 2017
گزارش پایداری

فهرست

صفحه

۱۰

نظام راهبری شرکتی

- سازماندهی مدیریت مسئولانه کسب و کار

صفحه

۱

درباره گزارش

- درباره گزارش
- بیانیه مدیرعامل شرکت

صفحه

۱۲

مدیریت ذینفعان

- ساختار حقوقی شرکت
- مدیریت ذینفعان

صفحه

۵

ماتریس موارد دارای اهمیت

- ماتریس موارد دارای اهمیت

صفحه

۱۶

مدیریت ریسک

- مدیریت ریسک

صفحه

۷

مدیریت مسئولانه کسب و کار در پتروشیمی فجر

- معرفی شرکت
- چشم انداز
- مأموریت
- ارزش های شرکت
- راهبردهای مسئولانه سازمان

صفحه

۱۸

مدیریت و عملکرد مسئولیت های اقتصادی

- مروری بر مسئولیتهای اقتصادی پتروشیمی فجر

صفحه

۳۷

سهیم بودن در اقتصادی سالم و شفاف

- مبارزه با پولشویی
- اجتناب از اقدامات انحصارطلبانه
- مدیریت مالی شفاف و پاسخگو

صفحه

۴۰

مدیریت و عملکرد مسئولیت های زیست محیطی

- مروری بر مسئولیت های زیست محیطی
- بودجه تخصیص یافته به برنامه های زیست محیطی
- مدیریت تاثیرات بر آب
- مدیریت تاثیرات بر هوا
- مدیریت تاثیرات بر خاک
- مدیریت تاثیرات بر منابع طبیعی
- خلق ارزش اقتصادی از طریق خلق ارزش زیست محیطی

صفحه

۴۵

مدیریت محیط زیست

- توسعه بسترهای سیستمی برای مدیریت یکپارچه زیست محیطی
- روش اجرای شناسایی، ارزیابی و بازنگری جنبه های زیست محیطی
- مدیریت پساب
- پایلوت تصفیه پساب
- بازیابی آب های دور ریز واحد اسمز معکوس
- مدیریت پسماند
- انواع پسماندهایی که در شرکت پتروشیمی فجر مدیریت می شوند
- آمار موجودی و چگونگی مدیریت پسماند
- آموزش و فرهنگ سازی زیست محیطی
- فضای سبز

صفحه

۲۰

توسعه بسترهای سیستمی برای خلق ارزش پایدار

- توسعه بسترهای سیستمی
- برای خلق ارزش پایدار

صفحه

۲۲

معرفی واحدهای عملیاتی شرکت

- واحدهای تولید برق و بخار
- واحدهای تفکیک هوا
- واحدهای تصفیه آب
- واحدهای تصفیه پساب
- واحد دیسپاچینگ
- واحد خطوط ارتباطی

صفحه

۲۹

ارائه مسئولانه محصولات و خدمات

- محصولات و خدمات
- مقدار تولید
- مقدار فروش محصولات و خدمات
- استفاده مجدد از آب های دور ریز
- واحد اسمز معکوس (Reject RO)
- پایداری فرکانس برق

صفحه

۳۵

مدیریت ارتباط با مشتریان

- مدیریت ارتباط با مشتریان
- پروژه خط انتقال ۱۳۲ کیلوولت دو مداره باندل دوسیمه پتروشیمی فجر ناحیه یک پست ۴۰۰ کیلوولت سایت دو

صفحه

۷۲

ایمنی و بهداشت حرفه ای

- ایمنی و بهداشت حرفه ای
- توازن کار و زندگی

صفحه

۷۵

توانمندسازی جوامع محلی

- مشارکت در توسعه جامعه محلی
- مشارکت های اجتماعی شرکت
- مدیریت ارتباط با جامعه محلی
- گزارش دهی به جامعه محلی و جامعه بزرگتر
- اقدامات حراستی، حفاظت و سیانت از دارایی ها و سرمایه انسانی
- امور فرهنگی
- امور ورزشی
- توازن کار و زندگی
- گرامی داشت روز کارگر در پتروشیمی فجر
- مشارکت های داوطلبانه کارکنان

صفحه

۵۵

مدیریت انرژی

- توسعه بسترهای سیستمی در مدیریت انرژی
- ماهیت انرژی مصرفی
- مقادیر مصرف سوخت گاز و گازوئیل
- اقتضانات عملیاتی و عملکردی مدیریت انرژی
- حداقل سازی تولید بویلرهای کمکی نیروگاه
- نمودار Sankey انرژی پتروشیمی فجر
- شاخص های عملکردی مدیریت انرژی
- خط مبنای انرژی ترسیمی شرکت پتروشیمی فجر

صفحه

۶۰

مدیریت و عملکرد مسئولیت های اجتماعی

- مروری بر مسئولیت های اجتماعی
- چشم انداز سرمایه انسانی
- ماموریت سرمایه انسانی
- ارزش های بنیادین سرمایه انسانی
- اهداف استراتژیک برنامه انسانی

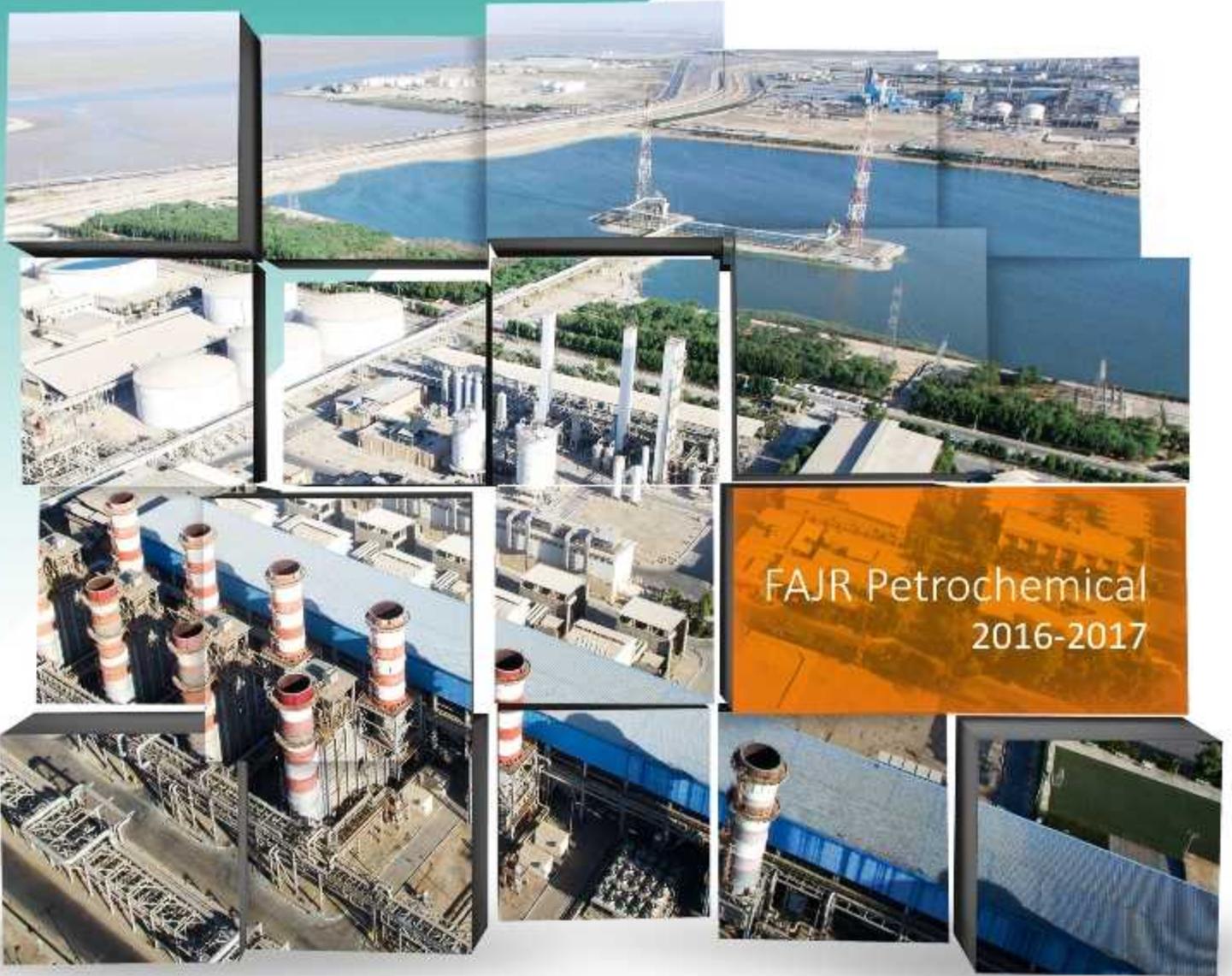
صفحه

۶۰

مدیریت سرمایه انسانی

- انسان در محیط کار، سرمایه سازمانی و اجتماعی
- مشخصه های نیروی انسانی
- ترکیب پرسنل براساس جنسیت در سال ۱۳۹۵
- آموزش و توانمندسازی کارکنان
- مدیریت عملکرد منابع انسانی بر اساس اهداف فردی، تیمی
- رضایتمندی کارکنان
- جانشین پروری
- مدیریت ارتباط با کارکنان

شرکت پتروشیمی فجر

گزارش پایداری شرکت پتروشیمی فجر در سال ۱۳۹۵، مرتبط با عملکرد این شرکت در سال مالی منتهی به پایان اسفند ۱۳۹۵ است. این گزارش، سومین گزارش منتشر شده در زمینه مدیریت پایدار و مسئولانه کسب و کار از طرف شرکت پتروشیمی فجر است.

تا کنون گزارش های پایداری سال های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ منتشر شده است و این سومین گزارش پایداری شرکت پتروشیمی فجر است.

سهامداران اصلی پتروشیمی فجر در سال ۹۵: شرکت صنایع پتروشیمی هلدینگ خلیج فارس (۶۱ درصد)، شرکت سرمایه گذاری سهام عدالت (۳۰ درصد) و سایر سهامداران (۹ درصد) می باشند.

در حال حاضر، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس (سهامی عام)، سهامدار عمده شرکت پتروشیمی فجر است. گستره جغرافیایی و بازارهای محل فعالیت این شرکت، کشور ایران و عمدتاً استان خوزستان است. حوزه های عملیاتی و زمینه ارائه محصولات و خدمات اصلی شرکت تغییر نکرده است. گزارشهای عملکردی ارائه شده در این گزارش هر دو ناحیه شماره ۱ و ۲ مجتمع را پوشش می دهند. مرکز اصلی شرکت، در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در بندر امام خمینی^{۱۹} واقع است.

در آماده سازی این گزارش از دستورالعمل راهنمای گزارش دهی GRI-G4 استفاده شده است. این گزارش تحت هیچ گونه ارزیابی شخص ثالث جهت دریافت تاییدیه مربوطه قرار نگرفته است و تکیه اصلی بر فرآیندهای ممیزی و کنترل داخلی شرکت جهت تعیین صحت و اعتبار اطلاعات و داده های ارائه شده است. فرآیند گردآوری اطلاعات و تدوین محتوا برای ارائه این گزارش، مبتنی بر مطالعه اسناد و گزارش های رسمی سازمان، مصاحبه با مدیران ارشد، برگزاری جلسات متعدد با مدیران و کارشناسان واحدهای مختلف، مصاحبه و نظرسنجی با ذینفعان کلیدی بیرونی شرکت و نمایندگان جامعه محلی پیرامون آن بوده است.

بیانیه مدیرعامل شرکت

به نام خدا

حضور و فعالیت شرکت پتروشیمی فجر به مثابه شریان حیات پاک در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی است. ما بر این باوریم همانطور که چگونه بودن و چگونه زیستن هر انسانی بر کل جامعه تاثیرگذار است، کیفیت حضور و فعالیت شرکت پتروشیمی فجر نیز به مثابه یک شهروند حقوقی، بر کیفیت فعالیت های اقتصادی، سلامت اجتماعی و حیات طبیعی پیرامون آن موثر است. پایداری و بالندگی کسب و کار پتروشیمی فجر، پیوندی عمیق با پایداری و رضایتمندی ذینفعان کلیدی آن خورده است.

تدبیر و عمل ما بر این بوده است که بتوانیم هم از طریق فعالیت های خود و هم از طریق همکاری با ذینفعان دیگر، در خلق ارزش های مشترک سازنده اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی سهیم باشیم. تغییر ماهیت حقوقی شرکت از سهامی خاص به سهامی عام و پذیرش رسمی در بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۹۴، گامی مهم در توسعه کسب و کار به عنوان شرکتی شفاف و پاسخگو در وجه اقتصادی محسوب می شود. چنین نقطه عطفی، تاییدی بر حسن اعتماد سهامداران شرکت است. در سطح راهبردی، ما پایداری تولید از طریق توسعه کیفی و کمی محصولات و خدمات را با مدیریت آثار زیست محیطی عملیات مجتمع، ارتقای کیفیت زندگی شغلی و خانوادگی کارکنان، حمایت از توسعه جامعه محلی پیرامون و سهیم بودن در اقتصادی سالم، همراه کرده ایم. شرکت خود را متعهد به بهبود مستمر سیستم ها، برنامه ها و اقداماتی می داند که متضمن ایفای مسئولیت های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی آن هستند.

نوع محصولات و خدمات شرکت تاثیر مهمی در حفاظت و مینانیت از محیط زیست و منابع طبیعی در منطقه دارد. از طرف دیگر، مشتریان شرکت برای داشتن تولیدی با کیفیت و با ثبات به محصولات و خدمات ما وابسته هستند. ما در پی آن هستیم که نگاه به انسان در محیط کار را به عنوان یک سرمایه ارزشمند سازمانی و اجتماعی نهادینه کنیم؛ در این راستا برنامه های مرتبط با توانمندسازی نیروی انسانی، توازن کار و زندگی، ایمنی و سلامت حرفه ای، تعدیل نظام جبران خدمات و ترویج اخلاق فردی و حرفه ای را به اجرا درآورده ایم. برنامه های متمایز و به روز در مدیریت انرژی و مدیریت محیط زیست، علاوه بر اینکه ما را قادر به کاهش آثار منفی عملیات مجتمع بر طبیعت نموده اند، منافع اقتصادی را نیز برای شرکت به همراه داشته اند. همراهی و مشارکت مادی و معنوی ما در توانمند سازی جامعه محلی و ترویج خیر جمعی، محل اتکا و اعتماد دائمی فعالان این عرصه بوده است. انتشار گزارش پایداری برای بار دومین سال نیز، یکی از نمونه های بارز تعهد به حرکت در این مسیر و تمایل به داشتن ارتباطی سازنده و همه جانبه با ذینفعان کلیدی شرکت است. این گزارش نسبت به گزارش سال قبل، از انسجام و شمول بیشتری برخوردار است که خود نشان دهنده یادگیری و رشد سازمانی در این حوزه است. تمایل داریم که از این فرصت استفاده کرده و دعوت صمیمانه و مصراانه رهبران و کلیه همکاران شرکت پتروشیمی فجر را به مخاطبان این گزارش جهت همکاری در ساختن جهانی بهتر برای زیستن تمام انسان ها، ابلاغ نمایم. باور و امید ما بر این است:

مدیر عامل
علیرضا شمیم

شرکت پتروشیمی فجر

ماتریس موارد دارای اهمیت

حضور ذی نفعان مختلف با علایق گوناگون و انتظارات متعارف در اجرای برنامه ها و پروژه ها، از جمله مسائلی است که مدیران سازمان ها را در مدیریت انتظارات ذی نفعان با چالش جدی مواجه می سازد.

از آنجایی که برآورده ساختن کلیه انتظارات ذی نفعان عملاً امکان پذیر نیست، بنابراین لازم است اولویت بندی ذی نفعان انجام شود که این امر به روش های مختلفی صورت می گیرد.

برای شناسایی موارد دارای اهمیت در شرکت پتروشیمی فجر از ماتریس علاقه- قدرت استفاده شده است. لازمه این کار شناسایی و دسته بندی ذینفعان سازمان بود که با استفاده از ماتریس علاقه - قدرت نسبت به تعیین اهمیت و دسته بندی ذی نفعان کلیدی اقدام گردید و بر اساس آن جهت رفع نیازهای حال و آتی آنان اولویت بندی و برنامه ریزی شد. بنابراین استخراج سرفصل های این گزارش که از طریق تحلیل ذی نفعان در سال ۱۳۹۵ انجام شده، در جدول موارد دارای اهمیت (شکل زیر) دسته بندی شده است.

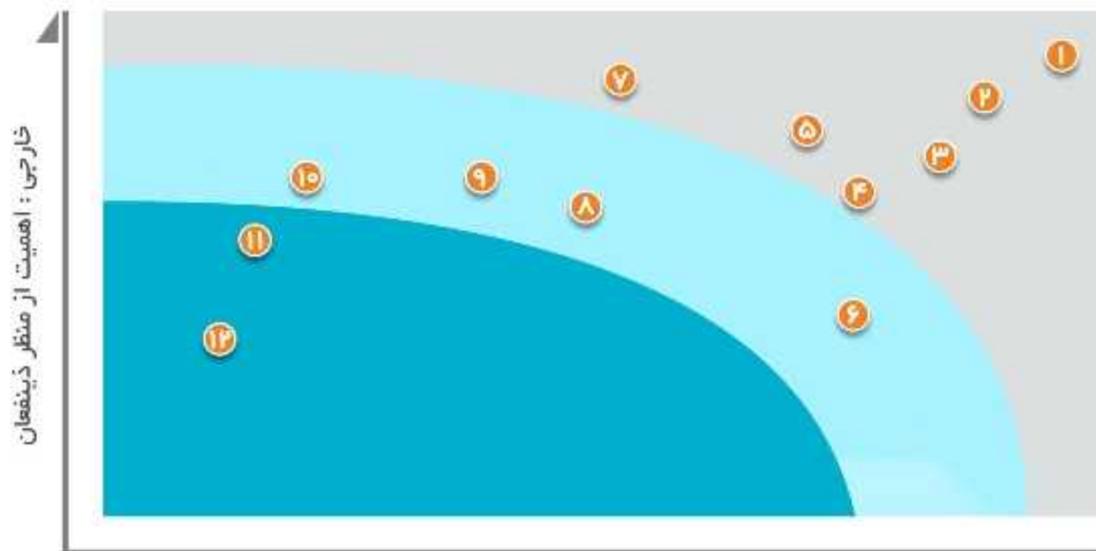
برای شفاف شدن موضوع، سه مورد خیلی مهم را که در جایگاه اول تا سوم ماتریس قرار گرفته اند، در زیر شرح داده می شود:

اهمیت اول از دیدگاه مسئولیت اجتماعی متناسب با خروجی این ماتریس، پایداری تولید محصولات اعم از برق، آب های صنعتی و هواست. لذا در بالاترین سطح توجه شرکت قرار گرفته است.

با توجه به ظرفیت های مازاد شرکت پتروشیمی فجر، تکمیل ظرفیتها برای اکثر ذی نفعان بالایی دارد و پس از پایداری تولید، مهمترین دغدغه ما در سال ۱۳۹۵ بوده است.

ایمنی و بهداشت حرفه ای کارکنان، به عنوان یکی از کلیدی ترین مسایل دارای اهمیت، در ماتریس جایگاه سوم را به خود اختصاص داده است.

این دسته بندی بر اساس میزان اهمیت (از منظر پایداری)، انتظارات و تاثیر ذی نفع بر کسب و کار شرکت پتروشیمی فجر اولویت بندی شده است. این گزارش را مرکز برنامه ریزی و مطالعات راهبردی و با روش آماری و اعمال نظر تخصصی مدیران به صورت روشمند، استخراج نموده است.

داخلی : تاثیر بر کسب و کار شرکت پتروشیمی فجر

۷ حقوق و مزایای کارکنان	۱ پایداری تولید محصولات برق، آب های صنعتی و هوا
۸ آموزش کارکنان	۲ تکمیل ظرفیت های مازاد
۹ گزارش دهی شفاف، به موقع و صحیح به سهامداران و جامعه	۳ ایمنی و بهداشت کارکنان
۱۰ شفاف بودن در قراردادهای تامین کنندگان	۴ تصفیه پساب های صنایع پتروشیمی مجاور
۱۱ مشارکت در توسعه زیر ساخت های شهری	۵ رعایت قوانین، مقررات و تعهدات محیط زیستی
۱۲ کمک به ایجاد اشتغال در منطقه	۶ توسعه ارتباطات درون سازمانی بین سطوح مختلف

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت مسئولانه کسب
و کار در پتروشیمی فجر

Responsible
Management of Fajr
Petrochemical Company

شرکت پتروشیمی فجر در سال ۱۳۷۷ با هدف تامین یوتیلیتی ارائه خدمات مورد نیاز شرکت های منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی واقع در بندر امام خمینی^(۱)، در سایت چهار تاسیس شد و به عنوان اولین شرکت یوتیلیتی متمرکز در کشور در سال ۱۳۸۱ به بهره برداری رسید. از این سایت شرکت با عنوان پتروشیمی فجر ۱ یا ناحیه ۱ یاد می شود. با گسترش شرکت ها و افزایش اجرای طرح های صنایع پتروشیمی و سرمایه گذاری های بخش خصوصی در سایت دو و سه، نیاز به تامین یوتیلیتی طرح های جدید با جدیت مورد توجه قرار گرفت. در نتیجه طرح توسعه فجر در سایت ۲ در سال ۱۳۸۶ به اجرا درآمده و این سایت در سال ۱۳۹۱ به صورت کامل به بهره برداری رسید. از این سایت شرکت با عنوان پتروشیمی فجر دو یا ناحیه دو یاد می شود. مساحت شرکت در کل ۷۰ هکتار است که ۳۰ هکتار آن را ناحیه یک و ۴۰ هکتار آن را ناحیه دو به خود اختصاص داده اند.

محصولات و خدمات اصلی شرکت در زمینه تامین برق و بخار، تفکیک هوا، تصفیه آب و تصفیه پساب ارائه می شوند. از نظر گستره جغرافیایی، پتروشیمی فجر در جنوب غربی ایران و شمال غربی خلیج فارس، استان خوزستان، شهرستان بندر ماهشهر، در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی واقع شده است. منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی نخستین منطقه ویژه تخصصی ایران است. هدف از تاسیس این منطقه دستیابی سریع و آسان به دانش و فن آوری روز، بهره برداری بهینه از منابع غنی نفت و گاز و ارزش افزوده ناشی از توسعه صنایع پائین دستی و مبادله آزاد فرآورده های پتروشیمیایی بوده است. منطقه در ۵ سایت از شمال به سمت جنوب تقسیم گردیده است.

رویکردهای کلان مسئولانه

چشم انداز

حضور در بازار انرژی کشورهای منطقه به منظور تحقق افزایش سود، پایداری ۱۳۹۷ تولید و رضایت ذینفعان در افق

ماموریت

تا کنون یوتیلیتی شرکت های مستقر در ۱۳۸۲ شرکت پتروشیمی فجر از سال منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی را به عهده دارد. در این مسیر به منظور افزایش سودآوری و رضایت ذینفعان جهت کسب سهم بیشتری از بازار هدف، نسبت به فروش برق مازاد بر مصرف شرکت های مستقر در منطقه ویژه به کشورهای همسایه اقدام می نماید.

ارزش های شرکت

- رضایتمندی ذینفعان
- مسئولیت پذیری و آینده نگری کارکنان
- رشد و خلاقیت
- شفافیت در ارائه گزارش ها

راهبردهای مسئولانه سازمان

شرکت پتروشیمی فجر به مثابه شریان حیات پاک در منطقه ویژه اقتصادی عمل می کند. با اتخاذ رویکردی جامع نگر و سیستماتیک، این شرکت چگونگی و کیفیت حضورش در بستر اکوسیستم زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی منطقه را تاثیرگذار بر کیفیت حضور و حیات سایر اجزا و فعالان دانسته و متقابلاً خود را متأثر از آن ها می داند. در نتیجه، رویکرد تعالی سازمانی در شرکت پتروشیمی فجر بر دو محور اصلی ذینفع گزایی و تولید پایدار تکیه دارد. راهبردها و اهداف سازمانی به گونه ای تدوین شده اند که ارزش آفرینی را در ارتباط با ذینفعان مختلف سازمان، حول مسائل دارای اهمیت شناسایی شده (در ابعاد اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی) محقق سازند.

قطعاً، ما در پتروشیمی فجر در تلاشیم که تاثیرات مثبت اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی کسب و کار خود را افزایش دهیم. در صورتی که محدودیت های درون یا بیرون سازمانی مسیر رو به جلوی تحول و بهبود را در شرکت پتروشیمی فجر به تاخیر انداخته یا با کندی مواجه کنند، به اجتناب از ایجاد هرگونه تاثیر منفی یا عملکرد مغایر با قوانین و استانداردهای جاری، پایبند هستیم. تبلور راهبردی اتخاذ رویکرد مدیریت مسئولانه کسب و کار در پتروشیمی فجر، حول سه محور تقویت رقابت پذیری (شرکت و ذینفعان کلیدی آن)، مدیریت ریسک و بهبود شهرت و برند سازمانی شکل گرفته است.

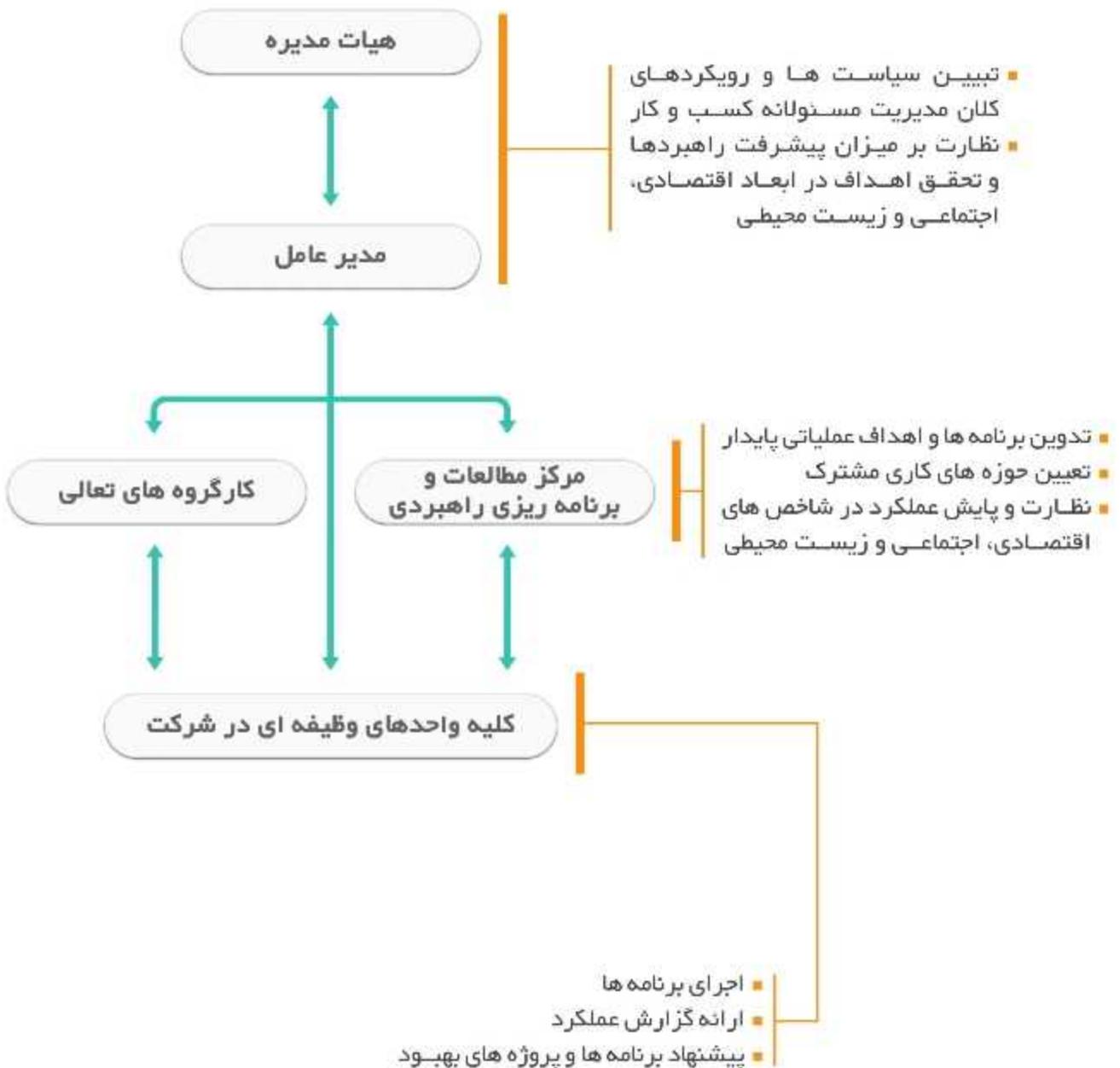
شرکت پتروشیمی فجر

نظام راهبری شرکتی

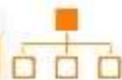
تعهد مداوم مدیران، روسا و سایر کارکنان در شرکت به مدیریت مسئولانه کسب و کار، از طریق تعریف ساختارهای رسمی سازمانی برای تعیین وظایف و مسئولیت های مشترک یا اختصاصی تضمین شده است.

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت ذینفعان

این شرکت در تاریخ ۱۳۷۷/۰۵/۰۳ به صورت سهامی خاص تاسیس شد. شرکت پتروشیمی فجر در ابتدا جزء شرکت های فرعی شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران بوده که در سال ۱۳۸۸ به مجموعه شرکت هلدینگ خلیج فارس واگذار گردید. ۴۴ درصد رستای سیاست های اصلی ۱۳۸۸ به موجب صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده به سهامی ۱۳۹۴/۰۴/۳۰ پتروشیمی فجر در تاریخ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده است. در حال حاضر، ۱۳۹۴/۰۷/۰۶ عام تبدیل و در تاریخ شرکت پتروشیمی فجر جزء واحدهای تجاری شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس (سهامی عام) است. مرکز اصلی شرکت، منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در بندر امام خمینی^(۴۵) واقع است.

اسامی و ترکیب سهامداران در پایان سال مالی ۱۳۹۵ به شرح زیر است:

درصد سهام	تعداد سهام	سهامداران
۶۱	۳۰۹۳۶،۴۳۵،۴۲۸	شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس (سهامی عام)
۳۰	۱،۹۵۰،۰۰۰،۰۰۰	شرکت سرمایه گذاری سهام عدالت
۰	۱،۰۰۰	شرکت پتروشیمی بندر امام (سهامی خاص)
۰	۱،۰۰۰	شرکت مدیریت توسعه صنایع پتروشیمی (سهامی خاص)
۹	۶۱۳،۵۶۱،۵۷۲	سایر سهامداران (سهامداران جزء)
۱۰۰	۶۰۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰	مجموع

همچنین در راستای اهداف استراتژیک شرکت، هیات مدیره نگاه ویژه ای به موضوع مسئولیت اجتماعی داشته و سالیانه مصوبات و مبالغ قابل توجه ای اختصاصی پرداخت می شود. هیات مدیره به استناد ماده ۱۲۹ تات و همچنین ماده ۳۹ اساسنامه شرکت موظف هستند در معاملاتی مه به عنوان عضو یا شریک شرکت طرف معامله می باشند با اطلاع به هیات مدیره و بازرسی قانونی، در جلسه مزبور بابت آن مصوبه حق رای ندارد.

سمت	اعضای هیات مدیره	نماینده اشخاص حقوقی
رئیس و عضو غیر موظف هیات مدیره	محمد کرمانی	شرکت سرمایه گذاری عدالت استان مازندران (سهامی خاص)
نایب رئیس هیات مدیره و مدیرعامل	علیرضا شمیم	شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس (سهامی عام)
عضو غیر موظف و مدیر مالی	سید جواد کاظمی	شرکت پتروشیمی مبین (سهامی عام)
عضو غیر موظف هیات مدیره	علی اصغر فلاح	شرکت مدیریت توسعه صنایع پتروشیمی (سهامی خاص)
عضو غیر موظف هیات مدیره	رضا مهدی نژاد خسروی	شرکت پتروشیمی بندر امام (سهامی خاص)

با آغاز روند خصوصی سازی شرکت تمرکز بر دغدغه های ذینفعان از رویکردهای عمده شرکت پتروشیمی فجر بوده است. تلاش برای استقرار به منظور بسترسازی برای بهبودهای سازمانی، بر حرکت EFQM استقرار مدل تعالی سازمانی از اقدامات مجزا در ارتباطات با ذینفعان مختلف به سمت پایش و دریافت انتظارات و نظرات ایشان و نهایتاً تدوین راهبردهای شرکت مبتنی بر ایجاد منافع متوازن برای شرکت و ذینفعان کلیدی اش، تاثیرگذار بوده است. اعمال این نیازها و انتظارات در تصمیم گیری ها و فرایندهای مدیریتی سازمان علاوه بر رعایت نظام مند مقررات در گستره وسیعی از تعاملات با جامعه و ذینفعان مختلف، منجر به شفافیت در پاسخگویی و فراتر رفتن فعالانه از استانداردها و الزامات قانونی گردیده است.

ذینفعان	گروه های عضو	انتظارات	نحوه پاسخگویی
سهامداران	شرکت پتروشیمی خلیج فارس؛ سهام عدالت؛ سهام بورسی	رشد درآمد؛ مدیریت هزینه ها؛ پایداری تولید؛ گزارش دهی صحیح، شفاف و به موقع	شرکت در جلسات هلدینگ خلیج فارس؛ ارائه گزارش عملکرد رهبران بصورت سه ماهه و سالانه؛ پاسخگویی به حسابرسان؛ برگزاری جلسات مجمع
مشتریان	داخل منطقه ویژه اقتصادی؛ بیرون از منطقه ویژه اقتصادی	قیمت ها و مشوق ها؛ شرایط و محتوای قرارداد؛ ارتباطات و کیفیت رابطه؛ مشتری مداری؛ کیفیت محصولات و خدمات	ارتباط نظام مند با شبکه برق توزیع سر اسری؛ تشکیل جلسات حضوری با مشتریان، نظرسنجی به کارگیری سامانه رضایت مشتری
کارکنان	رسمی؛ مدت معین؛ مدت موقت؛ پیمانکاری	کاهش استرس شغلی؛ بهبود ارزشیابی عملکرد؛ توسعه ارتباطات؛ برنامه های بهداشت و درمان؛ افزایش کمی و کیفی خدمات و تسهیلات؛ کاهش گرانباری نقش؛ توسعه رهبری تحولی	برگزاری جلسات ادواری با حضور مدیران و کارکنان؛ نظرسنجی از کارکنان؛ ایجاد پورتال اینترنتی؛ نظام پیشنهادها؛ اتوماسیون اداری؛ ایجاد بستر ایمیل داخلی؛ نشریه داخلی
تامین کنندگان	مواد قطعات خدمات	پرداخت به موقع؛ پایبندی به تعهدات؛ شفافیت در شناسایی و ارزیابی تامین کنندگان؛ فرصت رقابت یکسان؛ محیط ایمن کاری	برگزاری جلسات ادواری؛ کمیته حل اختلاف؛ مکاتبات رسمی؛ اطلاع رسانی در وب سایت
جامعه	ساکنین منطقه ماهشهر؛ سازمان های دولتی و عمومی؛ سازمان های مردم نهاد؛ رسانه	موضوعات اجتماعی و درمانی؛ رعایت الزامات و مقررات؛ موضوعات آموزشی و عمرانی؛ شفاف سازی فعالیت ها و گزارش به افکار عمومی	نظرسنجی از جامعه؛ شرکت در شورای راهبری مدیران عامل منطقه؛ ارائه گزارش عملکردهای زیست محیطی؛ وب سایت اینترنتی؛ انتشار گزارش پایداری

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت ریسک

با توجه به اینکه در یک مجتمع صنعتی در حوزه های مختلفی نظیر محیط زیست، ایمنی، بهداشت حرفه ای، فرآیند، بازار، بازرگانی، مالی، حقوقی، منابع انسانی و غیره، ریسک های متنوعی وجود دارد، لذا در پروژه مدیریت تداوم حیات سازمانی یا BCMS تمرکز اصلی بر شناسایی حداکثری تهدیداتی است. از دیدگاه فرآیندی و بهره برداری سبب توقف تولید مجتمع می گردد. در این راستا استاندارد ISO22301 که مبنای پیاده سازی این سیستم در شرکت پتروشیمی فجر قرار گرفته است، مدیریت تداوم حیات سازمانی (BCM) را چنین تعریف می کند: "فرآیند مدیریت جامع نگری است که تهدیدهای بالقوه و پیامدهای آن بر فعالیت های مورد تهدید سازمان را شناسایی و چارچوبی را برای ایجاد تاب آوری سازمانی از طریق ایجاد قابلیت واکنش موثر جهت حفظ منافع ذینفعان اصلی، اعتبار، برند و فعالیت های ارزش افزای سازمان فراهم می نماید."

لذا هدف اصلی سیستم مدیریت تداوم حیات سازمانی، افزایش توانمندی مجتمع پتروشیمی فجر در برابر رویدادها و حوادث تهدیدکننده فعالیت هایش از طریق تداوم یافتن فعالیت های حیاتی در مواقع وقوع رویدادها / حوادث به عنوان عامل توقف فعالیت ها است؛ به گونه ای که منافع ذینفعان (شامل سهامداران، مشتریان، تامین کنندگان، کارکنان و کل جامعه)، اعتبار و نام سازمان و فرایندهای خلق کننده ارزش در سازمان حفظ گردد. این سیستم مدیریتی یک فرآیند هدایت کننده فعالیت های سازمانی است که یک چارچوب عملیاتی با هدف دستیابی به موارد زیر را ایجاد می کند:

- سطح تاب آوری سازمان در برابر شکست های احتمالی و از دست رفتن توانایی های آن در راستای تحقق اهداف اصلی سازمان را ارتقا می بخشد.

- روش های ترمیم و بازیابی توانایی سازمان در تولید محصولات و ارائه خدمات اصلی اش در سطوح مورد توافق حداقلی و در یک زمان مورد توافق بعد از وقوع رویدادها و حوادث را ایجاد می کند.
- ظرفیت و توانایی اثبات شده ای را برای مدیریت شرایط بحرانی و صیانت از سابقه، اعتبار و خوشنامی سازمان ایجاد می کند.

مدیریت ریسک های مربوط به فعالیت های حیاتی شناسایی شده در سطح واحدهای عملیاتی مختلف، سومین مرحله از اجرای این سیستم بوده، که اصلی ترین هدف این مرحله نیز شناسایی عوامل ایجاد توقفات تولید و ارائه خدمات است. بدین منظور مطابق با توصیه های استاندارد و انجمن های بین المللی مربوطه در سطح شرکت پتروشیمی فجر از روش Fault Tree Analysis (FTA) استفاده گردید. انواع ریسک های شناسایی شده در سطح شرکت مربوط به توقف یا اختلال در تولید هر یک از محصولات ذیل و به ترتیب اولویت و با تمرکز بر تولید محصول اصلی مجتمع (یعنی برق) بوده است:

- برق
- آب کولینگ
- آب DM
- نیتروژن
- آب RO
- بخار
- هوای ابزار دقیق
- هوای سرویس
- آب آتش نشانی
- آب بهداشتی

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت و عملکرد مسئولیت های اقتصادی

Management and
Performance of
Financial
Responsibilities

ماهیت وجودی فعالیت شرکت پتروشیمی فجر و نوع محصولات و خدماتی که در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ارائه می کند، ذاتاً حافظ محیط زیست بوده و به مشتریان شرکت امکان مدیریت اثربخش آثار و مسئولیت های زیست محیطی شان را می دهد. در کنار این واقعیت، شرکت پتروشیمی فجر خود را نسبت به مدیریت آثار زیست محیطی منتج از عملیاتش نیز مسئول دانسته و همواره برنامه های لازم را در این زمینه مجدانه و فعالانه تعریف و اجرایی کرده است. تعیین اهداف راهبردی مرتبط با مسئولیت های زیست محیطی و ایجاد تعهد مشترک سازمانی به اتخاذ رویکردهای دوستدار محیط زیست با تکیه بر خط مشی نظام جامع مدیریت شرکت، پایه های اصلی گره خوردن موفقیت های اقتصادی به پایداری زیست محیطی را در شرکت پتروشیمی فجر بنا نهاده است.

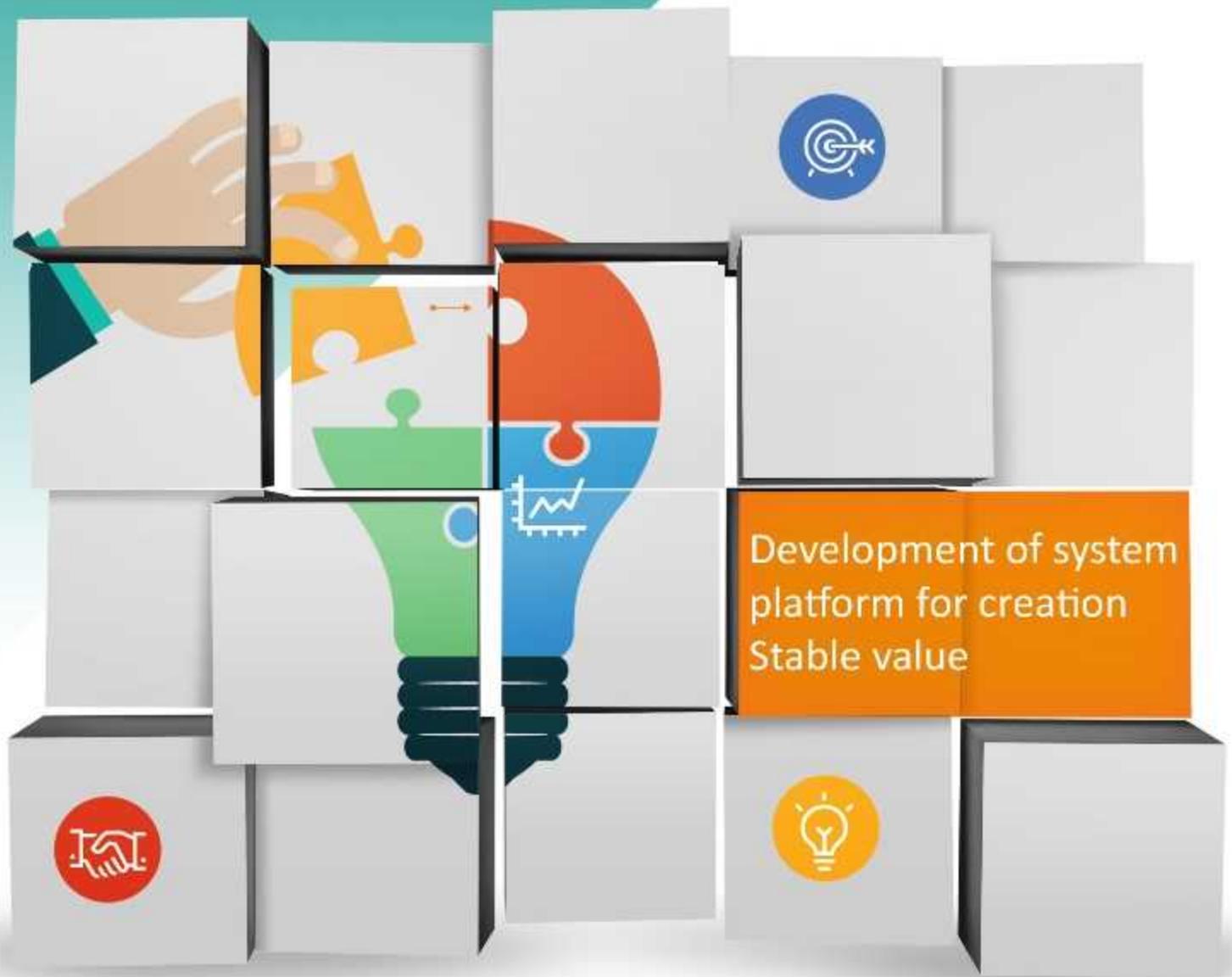
یکی از مهم ترین عوامل تاثیرگذار بر کیفیت عملکرد پتروشیمی فجر در ایفای مسئولیت های زیست محیطی اش، کیفیت عملکرد مشتریان و پایبندی ایشان به رعایت حدود و مشخصه های فیزیکوشیمیایی پساب هایی است که برای تصفیه به شرکت فجر ارسال می کنند. با توجه به اینکه توان و شرایط فنی تجهیزات و اکوسیستم زیستی فراهم شده برای ارائه چنین خدماتی، امکان تغییر در حدودی مشخص را داراست، در صورتی که مشخصه های فیزیکوشیمیایی پساب ارسالی توسط سایر مجتمع ها از حدود توافق شده تخطی نماید، هم ریسک عدم انطباق خروجی تصفیه پساب با استانداردهای زیست محیطی را بالا می برد و هم پتروشیمی فجر را با ریسک از دور خارج شدن عملیاتی تجهیزات خود مواجه می کند. این دو ریسک مهم، شرکت را در مقام پاسخگویی جدی نسبت به گروه های دیگری از ذینفعان کلیدی شامل سازمان های دولتی و عمومی، عموم جامعه و سهامداران قرار می دهد.

در وجهی دیگر، شرکت تاش کرده است که با استقرار سیستماتیک و هدفمند رویکردهای مدیریت انرژی در سازمان، خلق ارزش اقتصادی را به خلق ارزش زیست محیطی گره بزند. منبع اصلی و عمده انرژی در پتروشیمی فجر، گاز طبیعی است. از طریق استقرار استانداردهای به روز مدیریت انرژی و انجام ممیزی تفصیلی انرژی، شرکت نسبت به برنامه ریزی مجدد تولید و بازیابی حرارت به گونه ای اقدام کرده است که بتوان از یک طرف استفاده حداکثری از توان تولید تجهیزات را داشته و از طرف دیگر میزان انرژی مصرفی را کاهش داد. در نتیجه سودآوری بیشتر، کاهش بهره برداری از منابع طبیعی و کاهش انتشار آلینده های هوا حاصل شده است. آنچه مسلم است، وجود فرهنگ حامی محیط زیست در شرکت پتروشیمی فجر که در تمامی سطوح سازمانی آن جاری است، به عنوان یک سرمایه ارزشمند در تعریف و پیشبرد برنامه ها و اهداف زیست محیطی عمل می کند. پتروشیمی فجر امیدوار است که کلیه ذینفعان کلیدی مرتبط نیز به این شناخت و باور مشترک دست یابند که پایداری زیست محیطی تاثیر مستقیمی بر سلامت زندگی شغلی و خانوادگی کارکنان، شرایط مناسب زندگی در جوامع محلی و تداوم موفقیت های تولیدی - اقتصادی در بلند مدت دارد.

۶،۵۰۰،۰۰۰ میلیون ریال	سرمایه شرکت
۶،۲۱۳،۹۸۱ میلیون ریال	سود انباشته پایان دوره
۹۸۵ ریال	سود خالص هر سهم
۱۴،۴۱۱،۹۷۳ میلیون ریال	فروش محصولات و خدمات
۶۷۶،۰۴۷ میلیون ریال	حقوق و مزایای پرداختی به کارکنان (رسمی، مدت معین و مدت موقت)
۲۴۳،۰۶۹ میلیون ریال	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۲۱،۴۱۵ میلیون ریال	هزینه مشارکت در امور اجتماعی و خیریه
۲۵۷،۰۹۴ میلیون ریال	هزینه برنامه های عملیاتی حامی محیط زیست

شرکت پتروشیمی فجر

توسعه بسترهای سیستمی
برای خلق ارزش پایدار

شرکت پتروشیمی فجر معتقد است که نگرش سیستمی و ارتباط بین فرآیندی، بهترین وسیله برای نیل به اهداف و جاری سازی استراتژی های سازمان است. این فرآیندها در راستای برآورده نمودن نیازها و انتظارات ذینفعان و جلب رضایت و اعتماد سازی آن ها طراحی ، بازنگری و بهبود می نماییم. شرکت پتروشیمی فجر از سال ۱۳۸۳ به منظور اجتناب از توسعه و تعمیق نگرش واحدی و بخشی ، نسبت به استقرار سیستم مدیریت یکپارچه هماهنگ با خط مشی راهبردی سازمان اقدام نموده و جهت اثر بخش نمودن خروجی هر فرآیند با در نظر گرفتن تعامل و توالی بین آن ها برای افزایش رضایتمندی و برآورده ساختن نیازها و انتظارات ذینفعان ، هدفگذاری نموده است که بر اساس آن هدف معین اقدام به پایش شاخص های مربوطه که مالکین و ذینفعان هر فرآیند را تعریف ، طراحی و تدوین نموده است. این رویکرد با توجه به سیاست های شرکت با برگزاری دوره های آشنایی با الزامات سیستم استاندارد مدیریت کیفیت ISO9001 ، زیست محیطی ISO14001 ، ایمنی و بهداشت حرفه ای OHSAS18001 و استقرار استاندارد های مذکور تحقق یافت. در شرکت پتروشیمی فجر اهمیت موضوع مدیریت انرژی و بهینه سازی مصرف بعنوان یک هدف راهبردی در سال ۱۳۹۰ با استقرار سیستم مدیریت انرژی مبتنی بر ISO50001 اقدام نمودیم. شرکت پتروشیمی فجر در جهت حفظ و مینت از دارایی های اطلاعاتی خود در سال ۱۳۹۴ موفق به دریافت گواهینامه استاندارد امنیت اطلاعات مبتنی بر ISO27001 از فاوا (فضای تبادل اطلاعات) ریاست جمهوری شد و در راستای پایداری و کاهش تهدیدهای پیرامون کسب و کار با استقرار سیستم مدیریت تداوم کسب و کار مبتنی بر ISO22301 حصول اطمینان و امنیت خاطر برای ذینفعان در تعهدات خود حاصل نموده است. شرکت پتروشیمی فجر با استقرار سیستم مدیریت آزمایشگاه ISO17025 و استاندارد گواهی انطباق محصول GC MARK (QUALITY PROUDUCT) در راستای جلب رضایت کمی و کیفی محصولات از نگاه مشتریان اقدام نموده است. در راستای استقرار سیستم مدیریت یکپارچه با هدف نیل به اهداف کوتاه مدت و بلند مدت سازمان و شناسایی فرصت های بهبود برای ایجاد ارزش افزوده و رفع نیازهای ذینفعان رویکرد بازنگری مدیریت استقرار یافته است که ورودی های اصلی در این رویکرد از طریق نتایج حاصل از ممیزی سیستم های مدیریت ، ارزیابی های مدل تعالی سازمان، پایش فرآیندها ، تغییرات فرآیندی، بازخورهای دریافتی از ذینفعان ، گزارش های نظام پیشنهاد، ارزیابی جنبه ها و خطرات در زمینه های مختلف تامین می شوند.

آخرین ویرایش خط مشی نظام جامع مدیریت در شرکت پتروشیمی فجر در شهریور سال ۱۳۹۳ مورد بازنگری قرار گرفته است . این خط مشی بخوبی منعکس کننده اهداف راهبردی مدیریت مسئولانه در شرکت بوده و ارکان مهمی چون ذینفع محوری، اجتناب از ایجاد آلودگی محیطی و حفظ و مینت از محیط زیست ، مدیریت اثربخش و پایدار منابع سازمانی در آن لحاظ شده است.

همچنین شرکت پتروشیمی فجر از سال ۱۳۸۹ در راستای سیاست های شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکت پتروشیمی خلیج فارس اقدام به بهره گیری از مدل تعالی سازمانی مبتنی بر EFQM در جهت بهبود فرآیندهای کسب و کار خود نموده است که در ششمین و هفتمین جایزه تعالی صنعت پتروشیمی موفق به اخذ تندیس بلورین از این جشنواره گردید.

شرکت پتروشیمی فجر با استقرار سیستم مدیریت آزمایشگاه مبتنی بر ISO17025 و استاندارد گواهی محصول GC Mark (Quality Product) در راستای رضایت کمی و کیفی محصولات برای مشتریان اقدام نموده است.

شرکت پتروشیمی فجر

معرفی واحدهای عملیاتی شرکت

Introduction of
operational units
of the company

نیروگاه ناحیه یک مجتمع پتروشیمی فجر دارای هفت واحد توربین گازی به ظرفیت مجموع ۸۳۵ مگاوات است که وظیفه تولید و توزیع برق به صنایع پتروشیمی منطقه را به عهده دارد. برای تولید این میزان انرژی الکتریکی، امکانات دریافت و مصرف ۲۲۰ هزار نرمال متر مکعب گاز طبیعی در ساعت فراهم شده است. همچنین از گازونیل به عنوان سوخت پشتیبان در مواقع کاهش فشار یا قطع جریان گاز استفاده می‌گردد. نیروگاه ناحیه یک، با چهار واحد توربین گازی با مجموع ظرفیت ۶۴۸ مگاوات ساعت برق در مدار تولید قرار دارد.

بخش عمده تولید بخار در مجتمع پتروشیمی فجر با بهره‌گیری از انرژی عظیم حرارتی موجود در گازهای پر حرارت حاصل از احتراق توربین‌های گازی صورت می‌گیرد. واحد بخار ناحیه یک ظرفیت تولید ۹۳۵ تن بر ساعت بخار را دارد و بخش بخار ناحیه دو، برای تولید ۷۴۰ تن بر ساعت بخار طراحی شده است. با تزریق بخار و مواد شیمیایی اکسیژن زدا به آب بدون املاح آب تغذیه بویلر تولید می‌گردد و به کمک پمپ‌های پر فشار، جهت تغذیه بویلرها ارسال می‌شود. سپس در بویلرهای بازیافت حرارت، گازهای خروجی از توربین گازی پس از گشوده شدن دایورتور دامپر با آب تغذیه بویلر تبادل حرارت می‌نماید و این انتقال حرارت از گازهای داغ به آب، باعث تولید بخار و کاهش دمای گازهای خروجی از دودکش شده و در نتیجه مصرف بهینه انرژی را به دنبال دارد. در چنین سیستمی، بازده حرارتی بویلرها بیش از ۹۲ درصد است.

واحدهای هوای پتروشیمی فجر واقع در ناحیه یک و دو مجتمع، جهت تامین ۳۳۵۰۰ نرمال مترمکعب در ساعت هوای ابزار دقیق، ۶۶۰۰۰ نرمال مترمکعب در ساعت هوای سرویس، ۵۱۰۰۰ نرمال مترمکعب در ساعت نیتروژن گازی و ۴۰۵۰۰ نرمال مترمکعب در ساعت اکسیژن گازی مجتمع های مصرف کننده ساخته شده است. واحدهای هوا شامل دو بخش فشرده سازی و جداسازی هوا است. کلیه محصولات گازی هر دو واحد از طریق خطوط انتقال جهت مصرف کنندگان منطقه و محصولات مایع از طریق حمل تانکری برای سراسر کشور ارسال می گردد.

واحد‌های تصفیه آب در ناحیه یک و دو مجتمع، در راستای تامین آب های صنعتی مورد نیاز واحد‌های فرآیندی منطقه احداث شده است و شامل بخش های پیش تصفیه، اسمز معکوس، آب بدون املاح، آب بازیافت کندانس، آب بهداشتی و آب آتش نشانی می باشد. نحوه کار به این صورت است که آب خام پس از تزریق مواد شیمیایی و ته نشینی و نرمال سازی در کالریفایرها و تنظیم PH وارد فیلترهای شنی ثقلی می گردد. آب تولید شده از مرحله اسمز معکوس، وارد بخش خالص سازی شده، در نهایت آب بدون املاح تولید می گردد.

پتروشیمی فجر به منظور تصفیه پساب های صنعتی و بهداشتی مجتمع های منطقه، دو تصفیه خانه احداث کرده است. در هر دو واحد، پساب صنعتی دریافتی با املاح پایین پس از جداسازی روغن و تصفیه فیزیکی و شیمیایی به همراه پساب بهداشتی در سیستم بیولوژیکی (یا لجن فعال)، تصفیه شده و پس از زلال سازی و کنترل نهایی جهت استفاده در شبکه فضای سبز منطقه ویژه اقتصادی و رقیق سازی بخش پساب صنعتی دریافتی با املاح بالا، استفاده می گردد.

در واحد تصفیه ناحیه دو بدلیل زیاد بودن بار آلودگی پساب های ورودی، تصفیه پساب در دو مرحله انجام می گیرد. به منظور امحای پسماندهای جامد و روغن های صنعتی جدا شده در بخش های جداسازی، از یک کوره حرارتی استفاده می شود.

این قسمت در کاهش آلاینده های محیط زیست ناشی از پسماندهای دارای فلزات سنگین نقش بسیار موثری ایفا می کند که بر پایه دانش فنی متخصصان داخلی طراحی و اجرا شده است.

وظیفه توزیع و انتقال برق تولید شده در نیروگاه از طریق پست های ۱۳۲ و ۴۰۰ کیلو ولت بر عهده واحد دیسپاچینگ است. این واحد به شبکه سراسری انتقال برق کشور متصل است.

واحد خطوط ارتباطی مسئولیت بهره برداری و نگهداری خطوط انتقال محصولات یوتیلیتی تولید شده در مجتمع فجر به تمام مجتمع های فعال منطقه ویژه پتروشیمی و خطوط انتقال پساب را بر عهده دارد. علاوه بر این، مجتمع های منطقه خوراک مورد نیاز و محصولات تولید شده خود را با استفاده از خطوط لوله و تحت نظارت این واحد دریافت یا ارسال می نمایند. وسعت عملیاتی واحد خطوط ارتباطی افزون بر ۲۷۰۰ هکتار است و بیش از ۷۴ نوع سیال اعم از شیمیایی و محصولات یوتیلیتی از طریق خطوط احداث شده در منطقه تحت نظارت این واحد توزیع، تبادل و مدیریت می گردد. همچنین این واحد وظیفه نگهداری و تعمیر خطوط و تجهیزات مربوط به آن ها از قبیل شیرآلت، سیستم های ابزار دقیق و سیستم های گرمایش الکتریکی را بر عهده دارد.

شرکت پتروشیمی فجر

ارائه مسئولانه محصولات و خدمات

شرکت پتروشیمی فجر طیف متنوعی از محصولات و خدمات را متناسب با نیاز مشتریان و مأموریت شرکت ارائه می‌کند. با توجه به تاثیرگذار بودن محصولات و خدمات شرکت در حفاظت از محیط زیست منطقه، قابلیت تولید باثبات در شرکت های مشتری و حفظ سطح ایمنی عملیات در کل منطقه ویژه اقتصادی، این شرکت همواره در تلاش است که محصولات و خدماتی با کیفیت را به شیوه ای باثبات و متناسب با استانداردهای مربوطه ارائه کند.

واحدهای تفکیک هوا

- اکسیژن گازی
- اکسیژن مایع
- ازت گازی
- ازت مایع
- آرگون مایع
- هوای سرویس
- هوای ابزار دقیق

واحدهای برق و بخار

- برق
- بخار

واحدهای تصفیه پساب

- پساب املح پایین
- پساب املح بالا
- کوره زباله سوز
- کوره جامدسوز

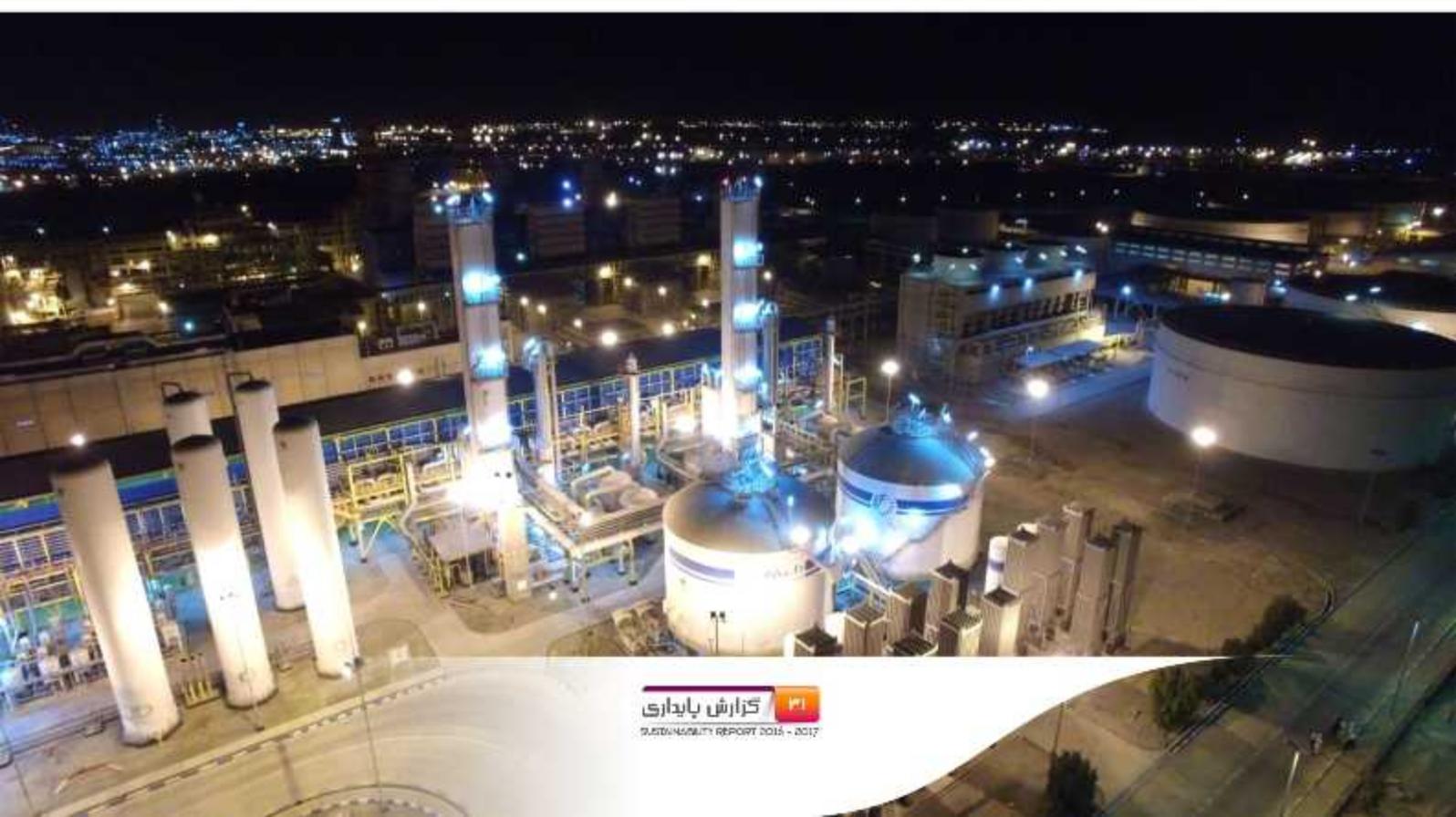

واحدهای تصفیه آب

- آب زلال
- آب RO
- آب DM
- آب سرویس
- آب برج های خنک کننده
- آب خوراک بویلرها
- آب بهداشتی
- آب آتش نشانی

فروش ۹۳	فروش ۹۴	فروش ۹۵	واحد سنجش	محصولات/خدمات	
۴,۳۰۰,۰۸۳۷	۴,۵۵۲,۹۸۲	۴,۹۱۲,۵۸۹	مگاوات بر ساعت	برق	برق
۵,۷۹۳,۰۸۲۲	۵,۸۲۰,۲۷۵	۵,۲۹۸,۱۰۶	تن	بخار	بخار
۳۲۶,۶۲۹,۹۲۲	۳۳۸,۲۳۷,۳۴۲	۳۷۰,۸۲۰,۵۸۸	نرمال مترمکعب	ازت (گاز)	تفکیک هوا
۲۴,۵۱۶,۰۰۰	۱۸,۳۱۲,۰۰۰	۱۷,۸۹۳,۰۰۰	کیلوگرم	ازت (مایع)	
۲۲۷,۸۸۰,۴۸۵	۲۴۶,۷۱۶,۲۲۹	۲۴۴,۵۲۹,۵۷۸	نرمال مترمکعب	اکسیژن (گاز)	
۱۱,۳۴۳	۱۳,۸۳۷	۱۲,۱۶۲	تن	اکسیژن (مایع)	
۲,۰۲۹	۲,۰۷۰	۲,۰۱۴	تن	آرگون (مایع)	
۱۶۶,۸۱۲,۸۵۵	۱۹۶,۰۳۸,۴۰۹	۱۹۲,۵۲۶,۵۲۷	نرمال مترمکعب	هوای ابزار دقیق	
۳۱۴,۹۲۴,۹۳۰	۳۷۷,۵۵۷,۶۴۰	۳۵۱,۸۰۷,۰۸۸	نرمال مترمکعب	هوای سرویس	
۴۱,۲۲۸,۸۳۰	۴۰,۸۸۲,۵۸۹	۳۹,۶۶۳,۸۴۱	مترمکعب	آب RO	آب
۱۵,۴۱۷,۶۶۷	۱۴,۶۹۹,۳۹۹	۱۳,۷۴۶,۲۸۲	مترمکعب	آب DM	
۱,۰۹۰,۷۱۵	۱,۰۳۶,۰۴۰	۱,۰۳۳,۴۹۴	مترمکعب	آب سرویس	
۱,۰۶۴,۳۵۶	۱,۰۴۳,۰۹۷	۹۹۶,۷۱۹	مترمکعب	آب بهداشتی	
۶,۳۹۱,۴۴۸	۶,۳۸۰,۹۷۳	۵,۸۸۵,۲۶۰	مترمکعب	آب خوراک بویلرها	

مقدار فروش محصولات و خدمات

فروش ۹۳	فروش ۹۴	فروش ۹۵	واحد سنجش	محصولات/خدمات	
۳,۹۱۷,۴۴۲	۴,۰۴۷,۲۴۷	۴,۳۹۷,۰۴۷	مگا وات بر ساعت	برق	برق
۵,۰۴۸,۴۹۳	۵,۱۱۰,۵۷۰	۴,۶۳۲,۱۷۸	تن	بخار	بخار
۲۸۲,۰۸۷,۶۲۶	۳۷۸,۳۸۵,۴۹۷	۲۹۰,۰۲۰,۳۶۱	نرمال مترمکعب	ازت (گاز)	تفکیک هوا
۱,۹۴۱,۰۸۵	۳,۴۰۲,۷۲۵	۸,۴۲۸,۶۰۲	کیلوگرم	ازت (مایع)	
۲۰۴,۲۳۹,۹۱۹	۲۲۴,۷۲۰,۹۳۸	۱۹۶,۶۳۲,۳۲۰	نرمال مترمکعب	اکسیژن (گاز)	
۱,۸۱۳	۲,۲۶۴	۱,۹۰۵	تن	آرگون (مایع)	
۱۵۱,۸۷۱,۰۲۳	۱۷۷,۰۸۶,۱۹۸	۱۶۸,۲۱۸,۷۱۰	نرمال مترمکعب	هوای ابزار دقیق	
۱۲۳,۳۷۵,۶۷۹	۱۴۵,۳۸۰,۷۸۲	۱۱۸,۰۶۲۷,۳۴۶	نرمال مترمکعب	هوای سرویس	
۱۲,۹۱۲,۴۸۳	۱۳,۳۵۵,۴۱۱	۱۲,۵۲۱,۰۱۱	مترمکعب	آب RO	آب
۸,۶۳۹,۹۵۶	۷,۹۵۵,۸۹۰	۷,۵۵۳,۲۶۱	مترمکعب	آب DM	
۱۴,۹۷۶,۷۱۲	۱۵,۳۳۷,۳۵۴	۱۵,۲۶۸,۵۱۷	مترمکعب	آب برج های خنک کننده	
۹۴۶,۳۴۱	۸۹۵,۵۴۷	۸۵۶,۳۶۱	مترمکعب	آب سرویس	
۹۵۶,۸۱۲	۸۷۹,۴۱۹	۸۳۲,۳۶۸	مترمکعب	آب بهداشتی	
۸۰۶,۴۰۶	۷۴۲,۱۵۶	۵۶۵,۵۹۰	مترمکعب	آب خوراک بویلرها	
۳,۵۱۶,۸۷۴	۳,۸۵۴,۳۰۷	۳,۷۳۸,۷۸۵	مترمکعب	تصفیه پساب LTDS	تصفیه پساب
۱,۰۱۴,۶۰۸	۸۶۱,۴۷۲	۷۱۵,۱۹۵	مترمکعب	تصفیه پساب HTDS	
۵۳۴,۱۲۷	۴۴۵,۵۰۳	۴۳۸,۰۳۰	مترمکعب	تصفیه پساب بهداشتی	

در راستای اهداف استراتژیک و به منظور مدیریت مصرف خوراک، پروژه تحقیقاتی استفاده از آب دور ریز RO واحدهای تصفیه آب از طریق واحد تحقیق و توسعه در دستور کار قرار گرفت. پس از انجام مراحل تحقیقاتی و اجرای خطوط انتقال آب دور ریز به واحد Reject RO در ناحیه ۲، از آب دور ریز به عنوان آب خوراک بلوک های RO در واحد تصفیه آب ناحیه ۲ استفاده گردید. با اجرای این پروژه صرفه جویی زیادی در حفظ منابع آب، حفظ محیط زیست و آب های سطحی منطقه و مدیریت هزینه ها صورت گرفت. از طرف دیگر، تامین سرویس های جانبی مورد نیاز مشتریان با اطمینان بیشتری انجام شده و راندمان تولید آب نیز افزایش یافت. پروژه بازیافت آب های دور ریز RO، در دو فاز اصلی طراحی شده و فاز اول آن در حال بهره برداری است. این پروژه باعث افزایش راندمان آب تولیدی RO از ۷۰ درصد به حدود ۸۵ الی ۹۰ درصد می شود که در نوع خود بزرگترین در ایران و خاورمیانه است.

پتروشیمی فجر با رویکرد تثبیت و پایداری تولید برق نیروگاه ناحیه ۱ و بهبود کنترل فرکانس برق تحویلی به مشتریان، اقدام به خریداری و نصب واحدهای جدید نیروگاهی (مدل GE) نمود که با نصب و راه اندازی آن ها در نیروگاه ناحیه ۱، تعداد دفعات بی برقی ناشی از کندی کنترل فرکانس توربین های آلستوم و خسارت ناشی از آن که از شبکه ملی برق به نیروگاه فجر تحمیل می گردید، به طور چشمگیری کاهش یافت.

علاوه بر این، به منظور استفاده از ظرفیت تولید نیروگاه و ارسال مازاد تولید به شبکه ملی سراسری برق و پایدارتر کردن شرایط، پیشنهاد اتصال نیروگاه های ناحیه ۱ و ۲ به یکدیگر از طریق پست ۴۰۰ کیلو ولت مطرح شد و از طریق کابل های زیر زمینی محقق گردید. در ادامه به منظور رفع مشکلات ناشی از مسیر زیرزمینی کابل های اتصال، پیشنهادی در قالب پروژه نصب خط ۱۳۲ کیلو ولت هوایی بین نیروگاه ناحیه ۱ و ۲ مطرح گردید. در این راستا شرکت با اجرای کامل پروژه در سال ۱۳۹۵ هم اکنون در بهبود وضعیت الکتریکی شبکه و پایداری تولید نقش پررنگ و تاثیر گذاری را ایفا می کند.

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت ارتباط با مشتریان

بهبود رضایتمندی ذینفعان یکی از اهداف راهبردی در شرکت پتروشیمی فجر است. در این راستا، شرکت همواره در تلاش بوده است که با توسعه ارتباطی سازنده، نوآورانه و برنده - برنده با مشتریان، سهم خود را در موفقیت دوجانبه ایفا نماید. پتروشیمی فجر با استفاده از روش های مختلف مانند نظرسنجی دوره ای، جلسات حضوری، مکاتبات سازمانی، حضور در انجمن ها و کارگروه های مشترک منطقه، همواره ارتباط خود با مشتریان را به روز نگه داشته و نسبت به دریافت نظرات و انتظارات آن ها حساس بوده است. چنین فعالیت هایی در سطح مختلف از رهبران سازمان گرفته تا کارشناسان مسئول در واحدهای مرتبط مانند اداره فروش و ارتباط با مشتری دنبال می شوند. نتایج حاصل از ارتباط مستمر با مشتریان، در جلسات بازنگری مدیریت مطرح شده و شرکت با داشتن رویکردی چابک و مبتنی بر حل مساله، پیشنهادات و تمهیدات الزم را در پاسخگویی به نیازها و انتظارات مشتریان لحاظ کرده است.

ماهیت فعالیت ها، محصولات و خدمات در شرکت پتروشیمی فجر منجر به این شده است که کیفیت و کمیت عملکرد شرکت بر توانایی مشتریان در مدیریت کارآمد و اثربخش کسب و کارشان تاثیر مستقیم داشته باشد. یکی از مهم ترین موضوعات در چنین بستری این است که با وجود انحصاری بودن ارائه محصولات و خدمات پتروشیمی فجر در منطقه، شرکت همواره از رفتارهای انحصارطلبانه اجتناب کرده است. در زمینه قیمت گذاری محصولات و خدمات، همواره ارتباطی نزدیک میان پتروشیمی فجر، انجمن کارفرمایان پتروشیمی و مشتریان وجود داشته است. حتی مشتریان شرکت متناسب با شرایط از تخفیفات و مشوق های مالی نیز برخوردار شده اند. شرکت پتروشیمی فجر به منظور برقراری ارتباط بهتر با مشتریان و شناسایی نیاز و انتظارات آنها اقدام به تعریف پروژه ارزیابی رضایتمندی از مشتریان با همکاری دانشگاه شهید چمران اهواز نموده است.

در این پروژه، فرم های جدیدی طراحی و توسط مشتریان تکمیل گردید. پس از جمع بندی، نیازهای جدید مشتریان شناسایی می گردد. در ادامه ماتریسی به عنوان ماتریسی سود آوری و رضایت طراحی گردیده که امکان سنجش میزان رضایت مشتریان را دارد و به این صورت پتروشیمی فجر دائماً در حال پایش میزان رضایت مشتریان خود می باشد. از طرف دیگر، شرکت همواره پذیرای تبادل دانش و تجربیات و ایجاد انطباق های فنی متناسب با همکاری تعریف شده با مشتریان بوده است.

پروژه خط انتقال ۱۳۲ کیلوولت دو مداره باندل دوسیمه پتروشیمی فجر ناحیه یک پست ۴۰۰ کیلوولت سایت دو

در راستای تحقق اهداف استراتژیک پتروشیمی فجر و در راستای افزایش بهره وری، افزایش رضایتمندی مشتریان و همچنین توسعه سهم بازار بررسی های جامعی در خصوص اتصال الکتریکی ایستگاه برق نیروگاه ناحیه یک به پست ۴۰۰ کیلوولت فجر از طریق دو خط هوایی در سطح ولتاژ ۱۳۲ کیلو ولت انجام شد. با توجه به اهمیت موضوع، مراحل طراحی، مهندسی و اجرای پروژه در دستور کار قرار گرفت در سال ۹۵ این پروژه به اتمام رسید و موفق گردید نقش ارزنده ای در راستای پایداری و تداوم تولید و رضایت مندی مشتریان ایفا نماید.

از مزینهای عمده این پروژه می توان به مواردی همچون انتقال توان بیشتر به شبکه سراسری، تبادل توان در دو ناحیه نیروگاهی پتروشیمی فجر و پایداری تولید و افزایش قابلیت اطمینان شبکه اشاره نمود.

شرکت پتروشیمی فجر

سهیم بودن در اقتصادی
سالم و شفاف

To Share a Healthy
and Transparent
Economy

در رابطه با مبارزه با پولشویی شورای عالی مبارزه با پولشویی کشور در سیزدهمین جلسه آن شورا در مورخ ۱۳۹۱/۲۳/۳ دستورالعمل اجرایی مبارزه با پولشویی در شرکت های تجاری و موسسات غیرتجاری را در ماده ۲۴ و هفت تبصره به تصویب رسانده و از تاریخ ابلاغ الزم الاجرا نموده است. در راستای اجرای دستورالعمل مذکور اقدامات ذیل در پتروشیمی فجر در حال اجرا است:

- براساس ۱۰ دستورالعمل مذکور طی نامه شماره ۱۱۷ / س ۱ - ص پ، مورخ ۱۳۹۳/۲/۳۱، این شرکت مسئول مبارزه با پولشویی را به شورای عالی مبارزه با پولشویی معرفی و از دبیرخانه آن شورا رمز و کلمه عبور ورود به سامانه دریافت شده است.
- بر اساس ماده ۱۱، کارکنان اداری، مالی، بازرگانی، امور حقوقی و پیمان ها و روسای ادارات دوره های آشنایی و پیشرفته قانون مبارزه با پولشویی را گذارنده و گواهینامه آموزشی دوره مخور را دریافت نموده اند. همچنین در همین راستا کارگروه مبارزه با پولشویی با عضویت نمایندگان واحد حسابرسی داخلی، مالی، حقوقی، بازرگانی و حراست تشکیل شده است.
- طبق ماده ۴ و ۵ این دستورالعمل، از مشتریان و ارباب رجوع مدارک الزم اخذ و تشکیل پرونده شده است.
- بر اساس مواد ۸ و ۲۰ در تمام صورتحساب های ارسالی و دریافتی و قراردادها، درج اطلاعات از جمله شناسه ملی برای اشخاص حقوقی، کد ملی برای اشخاص حقیقی، آدرس و کد پستی الزامی و رعایت می گردد.
- طبق ماده ۱۵ هرگونه دریافت و پرداخت فقط از طریق حساب بانکی و حواله بانکی انجام می گردد.
- در راستای اجرای مواد ۱۱ و ۱۴ در شبکه اطلاع رسانی شرکت (پورتال سازمانی)، قانون مبارزه با پولشویی، دستورالعمل اجرایی مبارزه با پولشویی در شرکت های تجاری و موسسات غیرتجاری و همچنین شماره تماس مسئول مبارزه با پولشویی شرکت جهت آگاهی و اطلاع رسانی در دسترس پرسنل قرار گرفته است.
- در راستای اجرای دستورالعمل مذکور فرم تعهد به رعایت قانون مبارزه با پولشویی تهیه و جهت اخذ تعهد از پیمانکاران پیوست تمام قراردادها شده است.
- مسئول مبارزه با پولشویی با مراجعه به سایت دبیرخانه شورای عالی مبارزه با پولشویی آخرین اطلاعات و آموزش های مربوطه را دریافت و بکار می گیرد.
- طبق مواد ۱۲ و ۱۳ با حسابرسان مستقل همکاری الزم شده است. همچنین مسئول مبارزه با پولشویی دسترسی به پرونده اطلاعاتی مشتریان و سیستم مالی را دارد.

بر اساس طرح های توسعه ای منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، شرکت پتروشیمی فجر به صورت انحصاری محصولات و خدمات خود را ارائه می کند. در اصل، این تصمیم با هدف ارائه اثربخش و مقرون به صرفه چنین محصولات و خدماتی بوده است. شرکت پتروشیمی فجر با داشتن نگاهی بلندمدت، خود را نسبت به توسعه پایدار منطقه متعهد می داند. در این راستا، همواره در تلاش بوده است که تعامات تجاری خود را در مشارکت با ذینفعان کلیدی و با هدف دستیابی به توافقی برنده برنده شکل دهد. در ارتباط با قیمت گذاری محصولات و خدمات، پتروشیمی فجر در توافق با انجمن کارفرمایان پتروشیمی و مشتریان، نسبت به قیمت گذاری اقدام می کند. حتی در شرایط مختلف، مشتریان مشوق ها یا تخفیف های مختلفی را از شرکت دریافت کرده اند. از طرف دیگر، فرآیند بررسی و انتخاب تامین کنندگان (مواد و قطعات/ خدمات) کاملاً روشن، قابل دسترسی برای عموم و بر اساس الزامات قانونی تعریف شده است. هدف شرکت این است که بتواند با ایجاد رقابت میان تامین کنندگان مختلف، فرصت های تجاری را به صورت شفاف و مساوی در اختیار گروه های مختلف قرار دهد و در پیشرفت کمی و کیفی عملکرد آن ها برای ایجاد تمایز رقابتی، سهیم باشد.

تمامی فعالیت های مالی در شرکت پتروشیمی فجر مطابق با فرایندهای حاکمیتی مالی و متناسب با تمامی سطوح مرتبط سازمانی کنترل و ثبت می گردند. به منظور جاری سازی این رویکرد، آیین نامه ها، دستورالعمل ها، بخش نامه ها و قوانین و مقررات متعددی نظیر دستورالعمل و مقررات بودجه ای، آیین نامه معاملات، استاندارد های حسابداری و حسابرسی، مصوبه های هیات مدیره فجر، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس، وزارت نفت و غیره تدوین و در تمامی سطوح فرایند مالی جهت انطباق رویدادهایی که اثر و ابعاد مالی دارند مورد استفاده قرار می گیرد. همچنین نظارت های مالی شرکت پتروشیمی فجر به صورت مستمر و با استفاده از فعالیت هایی نظیر کنترل بودجه، کنترل اموال، سنجش تمامی اسناد دوره های مالی و حسابرسی بیمه، ممیزی مالیاتی و ارائه اطلاعات به دیوان محاسبات و بازرسی کل کشور و سایر سطوح فرایند مالی به حاکمیت فرایندهای مالی بر سایر سطوح مرتبط سازمان صحه می گذارد.

حسابرسی سالانه توسط حسابرسان و بازرسان قانونی جهت رسیدگی به عملکرد مالی شرکت و اظهار نظر نسبت به مقبولیت صورت های مالی در چهارچوب استانداردهای حسابداری، حسابرسی و ارائه گزارش هیات مدیره به مجمع صاحبان سهام و افزایش دامنه فعالیت واحد حسابرسی داخلی از دیگر نقش های حاکمیتی فرایند مالی است. اجرا و پیاده سازی کنترل های داخلی کارآمد به منظور دستیابی به سطح قابل قبولی از ریسک های مالی نمونه بارز از موارد حاکمیت مالی محسوب می گردد. با توجه به بهبودهای انجام شده در فرایند مالی با رویکرد شفاف سازی در گزارشگری عملکرد مالی و به دلیل عدم وجود مغایرت در فعالیت ها، در فرایند حسابرسی مستقل شرکت فجر طی سال های متمادی اظهار نظر حسابرس حاکی از تطبیق صورت های مالی با استانداردهای حسابداری به نحو مطلوب بوده است.

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت و عملکرد
مسئولیت های زیست محیطی

Management and
Performance
Environmental
Responsibilities

ماهیت وجودی فعالیت شرکت پتروشیمی فجر و نوع محصولات و خدماتی که در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ارائه می کند، ذاتاً حافظ محیط زیست بوده و به مشتریان شرکت امکان مدیریت اثر بخش آثار و مسئولیت های زیست محیطی شان را می دهد. در کنار این واقعیت، شرکت پتروشیمی فجر خود را نسبت به مدیریت آثار زیست محیطی منتج از عملیاتش نیز مسئول دانسته و همواره برنامه های لازم را در این زمینه مجدانه و فعالانه تعریف و اجرایی کرده است. تعیین اهداف راهبردی مرتبط با مسئولیت های زیست محیطی و ایجاد تعهد مشترک سازمانی به اتخاذ رویکردهای دوستدار محیط زیست با تکیه بر خط مشی نظام جامع مدیریت شرکت، پایه های اصلی گره خوردن موفقیت های اقتصادی به پایداری زیست محیطی را در شرکت پتروشیمی فجر بنا نهاده است. یکی از مهم ترین عوامل تاثیرگذار بر کیفیت عملکرد پتروشیمی فجر در ایفای مسئولیت های زیست محیطی اش، کیفیت عملکرد مشتریان و پایبندی ایشان به رعایت حدود و مشخصه های فیزیکوشیمیایی پساب هایی است که برای تصفیه به فجر ارسال می کنند. با توجه به اینکه توان و شرایط فنی تجهیزات و اکوسیستم زیستی فراهم شده برای ارائه چنین خدماتی، امکان تغییر در حدودی مشخص را داراست، در صورتی که مشخصه های فیزیکوشیمیایی پساب ارسالی توسط سایر مجتمع ها از حدود توافق شده تخطی نماید، هم ریسک عدم انطباق خروجی تصفیه پساب با استانداردهای زیست محیطی را بالا می برد و هم پتروشیمی فجر را با ریسک از دور خارج شدن عملیاتی تجهیزات خود مواجه می کند. این دو ریسک مهم، شرکت را در مقام پاسخگویی جدی نسبت به گروه های دیگری از ذینفعان کلیدی شامل سازمان های دولتی و عمومی، عموم جامعه و سهامداران قرار می دهد. در وجهی دیگر، شرکت تلاش کرده است که با استقرار سیستماتیک و هدفمند رویکردهای مدیریت انرژی در سازمان، خلق ارزش اقتصادی را به خلق ارزش زیست محیطی گره بزند. منبع اصلی و عمده انرژی در پتروشیمی فجر، گاز طبیعی است. از طریق استقرار استانداردهای به روز مدیریت انرژی و انجام ممیزی تفصیلی انرژی، شرکت نسبت به برنامه ریزی مجدد تولید و بازیابی حرارت به گونه ای اقدام کرده است که بتوان از یک طرف استفاده حداکثری از توان تولید تجهیزات را داشته و از طرف دیگر میزان انرژی مصرفی را کاهش داد. در نتیجه سودآوری بیشتر، کاهش بهره برداری از منابع طبیعی و کاهش انتشار آلاینده های هوا حاصل شده است.

آنچه مسلم است، وجود فرهنگ حامی محیط زیست در شرکت پتروشیمی فجر که در تمامی سطوح سازمانی آن جاری است، به عنوان یک سرمایه ارزشمند در تعریف و پیشبرد برنامه ها و اهداف زیست محیطی عمل می کند. پتروشیمی فجر امیدوار است که کلیه ذینفعان کلیدی مرتبط نیز به این شناخت و باور مشترک دست یابند که پایداری زیست محیطی تاثیر مستقیمی بر سلامت زندگی شغلی و خانوادگی کارکنان، شرایط مناسب زندگی در جوامع محلی و تداوم موفقیت های تولیدی- اقتصادی در بلند مدت دارد.

هزینه های سرمایه گذاری واحد تصفیه پساب	۶۳۱،۵۷ میلیون ریال
هزینه های جاری واحد تصفیه پساب و هزینه جاری	۲۱۰،۶۵۶ میلیون ریال
هزینه های جاری دفع پسماند واحد تصفیه پساب (کوره پسماندسوز)	۵۲،۸۶۸ میلیون ریال
هزینه های دفع پسماند واحد تصفیه آب	۸۰،۵۶۶ میلیون ریال
هزینه پایش آلاینده ها توسط آزمایشگاه معتمد	۴۵۰ میلیون ریال
هزینه پروژه بازگردانی آب دور ریز اسمز معکوس	۵۹۹۰،۸۳۱ میلیون ریال

مدیریت تاثیرات بر آب

مدیریت تاثیرات بر هوا

مدیریت تاثیرات بر خاک

مدیریت تاثیرات بر منابع طبیعی

کاهش در برداشت ۱۰۱۳۲
مترمکعب در ساعت آب خام
از رودخانه کارون با اجرای
پروژه RO Reject

کاهش مصرف سالانه
۲۱,۶۶۰,۰۰۰ استاندارد متر
مکعب گاز از طریق حداکثر
سازی تولید بویلرهای
بازیافت حرارت

FAJR
PETROCHEMICAL
GREEN

خلق ارزش اقتصادی از طریق خلق ارزش زیست محیطی

مصرفه جویی اقتصادی
سالانه حدود ۱۵۰ میلیارد
ریال با اجرای پروژه
RO Reject

محقق شدن افزون بر
۳۱ میلیارد ریال سود
با حداکثرسازی تولید
بویلرهای بازیافت
حرارت

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت محیط زیست

Environmental
Management

در سطح راهبردی، هدف استراتژیک "بهبود میزان رعایت قوانین، الزامات و استانداردهای زیست محیطی" منعکس کننده پایبندی مدیران ارشد سازمان به اتخاذ رویکردها و برنامه های توسعه کسب و کار به شیوه ای است که دوستدار محیط زیست باشد.

در این راستا، مدیریت و کارکنان تعهد به صیانت از محیط زیست در خط مشی نظام جامع مدیریت را سرلوحه کار خود قرار داده اند. سه بند اصلی زیر از خط مشی نظام جامع مدیریت، به روشنی منعکس کننده پایبندی شرکت به یکپارچه سازی رویکرد و نگاه حامی محیط زیست در ابعاد مختلف راهبردی و عملکردی است.

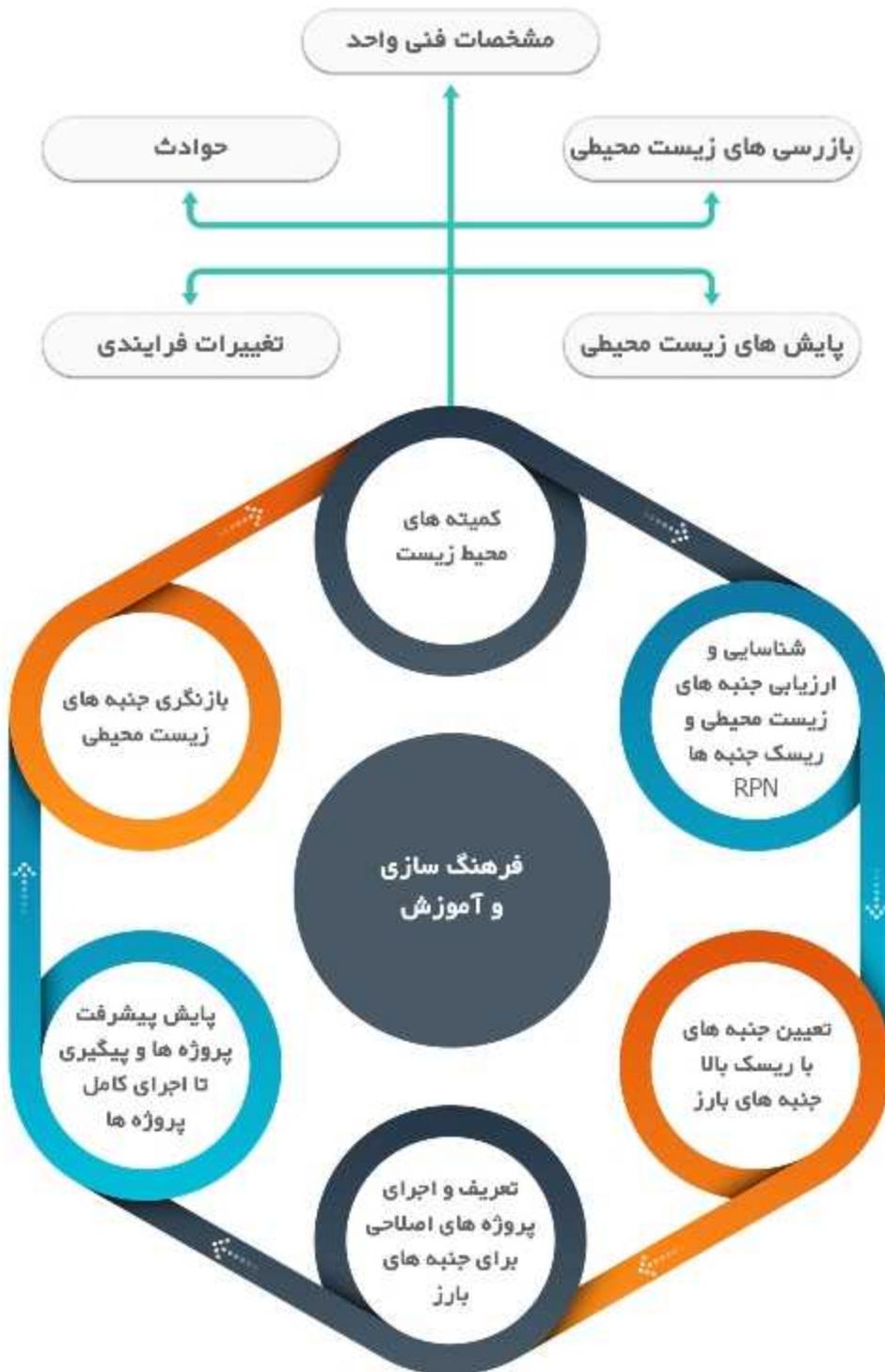
■ تعهد به بهبود مستمر در تمام زمینه های کیفیت، ایمنی، بهداشت حرفه ای محیط زیست و کارایی انرژی بر اساس ارزیابی عملکرد جامع مدیریت.

■ پیشگیری از رویدادها، آلودگی محیط زیست و اتاف انرژی بوسیله کنترل و تجزیه و تحلیل عوامل بالقوه موثر بر آن ها.

■ شناسایی و انطباق با الزامات قانونی و سایر تعهدات مرتبط با فعالیت ها، خدمات و محصولات در حوزه های کیفیت، ایمنی، بهداشت حرفه ای، محیط زیست و انرژی به منظور مدیریت و تحت کنترل درآوردن اثر آلودگی های زیست محیطی بر اکولوژی گیاهان، جانوران، مناظر طبیعی و انسان و منابع طبیعی (زمین های کشاورزی، آب، جنگل، منابع انرژی، دریایی و معدنی و هوا، از سال ۱۳۸۳ مطابق با نظامنامه کیفیت، نسبت به پیاده سازی سیستم مدیریت کیفیت زیست محیطی ISO14001 در شرکت اقدام شده است. به منظور ارزیابی و پایش رویکرد مذکور از ابزارهایی همچون ممیزی داخلی، ممیزی خارجی، خودارزیابی، ارزیابی جایزه پتروشیمی، اندازه گیری شاخص های مربوطه و ارائه نتایج آن ها در جلسات بازنگری مدیریت، استفاده می شود. همچنین شاخص هایی همچون: درصد رعایت الزامات قانونی پساب در مجتمع، درصد رعایت الزامات قانونی هوا در مجتمع، میانگین ریسک جنبه های زیست محیطی، درصد پسماندهای تعیین تکلیف شده، جهت اندازه گیری رویکرد مذکور تعریف شده است.

با هدف جاری سازی رویکردهای مذکور، فرآیندهای لازم و پشتیبان در زمینه مدیریت محیط زیست در شرکت پتروشیمی فجر تعریف شده و استقرار یافته اند. یکی از مهم ترین آن ها، فرآیند شناسایی، ارزیابی و بازنگری جنبه های زیست محیطی سازمان است. جنبه های زیست محیطی و پیامدهای آن ها با مشخص نمودن فرایندها و فعالیت های مرتبط و با توجه به مواردی مانند انتشار آلاینده ها به هوا، آب، خاک و یا مصرف منابع و همچنین وجود الزام قانونی در هر مورد شناسایی می گردد. ارزیابی جنبه ها و پیامدهای زیست محیطی مطابق با روش FMEA انجام می شود و عدد اولویت ریسک RPN و اقدامات کنترلی و اصلاحی مورد نیاز برای هر جنبه تعیین می گردد.

یکی از مهم ترین مراحل در چرخه های مدیریت، نظارت بر عملکرد به منظور حصول اطمینان از حرکت در مسیر صحیح، شناسایی خطاها و اقدام برای اصاح به موقع است. در نتیجه، فرایند نظارت بر عملکرد زیست محیطی در شرکت جاری شده است. مهم ترین مراحل آن به شرح زیر می باشد:

- نظارت بر پارامترهای زیست محیطی خروجی های هوا و پساب
- بررسی و تجزیه و تحلیل نتایج آزمایشگاه مجتمع مربوط به خروجی های پساب به صورت روزانه و ارسال موارد عدم انطباق به واحدهای مربوطه
- بررسی و تجزیه و تحلیل نتایج آنالیزهای آنلاین بر روی دودکش های نیروگاه
- بررسی و تجزیه و تحلیل نتایج آزمایشگاه معتمد و ارسال موارد عدم انطباق به واحدهای مربوطه
- تهیه و ارسال گزارش پساب های نامنتطبق به روسای مجتمع ها
- به روز رسانی شاخص های محیط زیست
- تهیه گزارش ماهانه محیط زیست مجتمع و ارسال به واحد برنامه ریزی مدیریت
- نظارت و کنترل جنبه های زیست محیطی واحدهای بهره برداری و ارسال گزارش به واحدهای مربوطه

به منظور حصول اطمینان از رعایت استانداردهای محیط زیست، پارامترهای آلاینده در خروجی های پساب و هوای مجتمع توسط آزمایشگاه مجتمع و همچنین توسط آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست به صورت دوره ای و در قالب طرح خود اظهاری اندازه گیری می شود. این امر از طریق جاری سازی فرآیند پایش و اندازه گیری آلاینده های زیست محیطی در شرکت پتروشیمی فجر محقق می گردد. در این راستا، سیستم های پایش آنلاین بر روی دودکش توربین های گازی واحد نیروگاه نصب گردیده و پارامترهای هوا مانند CO و NOx در گازهای خروجی به صورت پیوسته اندازه گیری می گردد. در پساب تصفیه شده خروجی نیز پارامترهای PH و COD توسط آنالیزر آنلاین مورد پایش قرار می گیرد.

اقدامات مهم در فرایند پایش و اندازه گیری عبارتند از:

- اندازه گیری پارامترهای آلاینده محیط زیست بر روی خروجی های مجتمع توسط آزمایشگاه مجتمع
- اندازه گیری پارامترهای آلاینده محیط زیست بر روی خروجی های مجتمع توسط آزمایشگاه معتمد
- اندازه گیری پارامترهای آلاینده محیط زیست بر روی خروجی های مجتمع توسط آنالیزهای آنلاین
- نظارت بر پایش های آزمایشگاه معتمد
- نظارت بر کنترل آلودگی هوا از طریق نصب تجهیزات مناسب (آنالیزرها)
- انجام هماهنگی های لازم با آزمایشگاه مجتمع جهت اندازه گیری پارامترهای محیط زیستی

شرکت پتروشیمی فجر با دریافت و تصفیه پساب مجتمع های منطقه ویژه، نقش بسیار مهمی در حفظ محیط زیست منطقه ایفا می کند. واحدهای تصفیه پساب ۱ و ۲ به منظور تصفیه پساب های صنعتی و بهداشتی مجتمع های منطقه ویژه در مجتمع فجر احداث شده اند. ۱۵ مجتمع واقع در منطقه ویژه انواع پساب های تولیدی خود را به واحدهای تصفیه پساب فجر ارسال می نمایند.

این پساب ها عبارتند از:

- پساب های روغنی با نمک پایین یا Low TDS
- پساب های شیمیایی با نمک بالا یا High TDS
- پساب های بهداشتی
- ضایعات هیدروکربنی

ظرفیت واحدهای تصفیه پساب ۱ و ۲ به ترتیب ۴۶۰ و ۵۲۰ متر مکعب در ساعت است. فرایند تصفیه پساب Low TDS از سه بخش عمده تشکیل می شود:

- بخش اول: ورودی، کینواخت سازی و تصفیه فیز کیمیاوی
- بخش دوم: تصفیه بیولوژیکی، فیلتراسیون و گندزدایی
- بخش سوم: فرآوری و آبگیری از لجن

به منظور استفاده بهینه از منابع آب، پساب تصفیه شده Low TDS که در محدوده استانداردهای محیط زیست قرار دارد برای آبیاری فضای سبز منطقه ویژه به صورت رایگان مورد استفاده قرار می گیرد. این اقدام از یک سو باعث کاهش مصرف آب خام جهت آبیاری شده و از سوی دیگر با ایجاد این فضای سبز باعث بهبود وضعیت هوای منطقه می گردد.

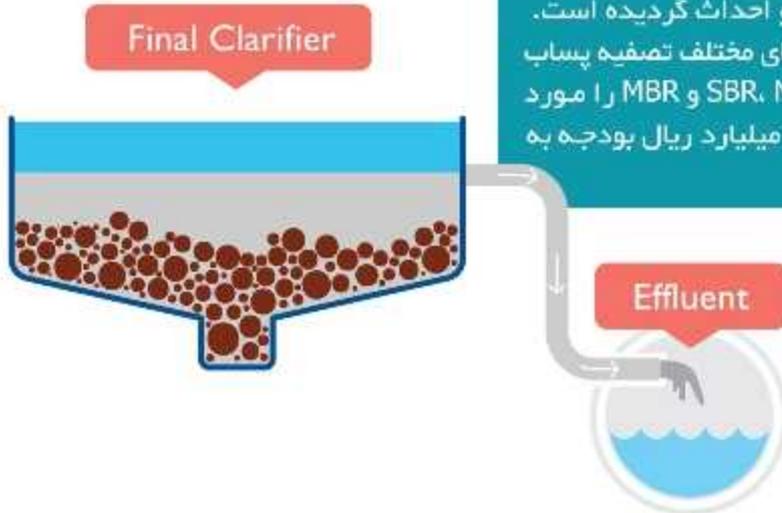
فرایند تصفیه پساب High TDS از دو بخش لاگون های اختلاط کامل و لاگون های اختیاری تشکیل شده است. پساب High TDS پس از انجام مراحل تصفیه وارد خور می گردد.

شاخص میزان پساب دریافتی و تصفیه شده (متر مکعب در سال)

به منظور بررسی مشکلات و اجرای طرح های پژوهشی بر روی فرایند تصفیه پساب های ارسالی و افزایش راندمان عملکرد تصفیه خانه، پایلوت تصفیه پساب در مجتمع فجر طراحی و احداث گردیده است. در این پایلوت چند منظوره می توان روش های مختلف تصفیه پساب از جمله لجن فعال، لاگون اختیاری، MBBR، SBR و MBR را مورد بررسی قرار داد. این پروژه با تخصیص ۷ میلیارد ریال بودجه به بهره برداری رسید.

بازیابی آب های دور ریز واحد اسمز معکوس از سال ۱۳۹۴

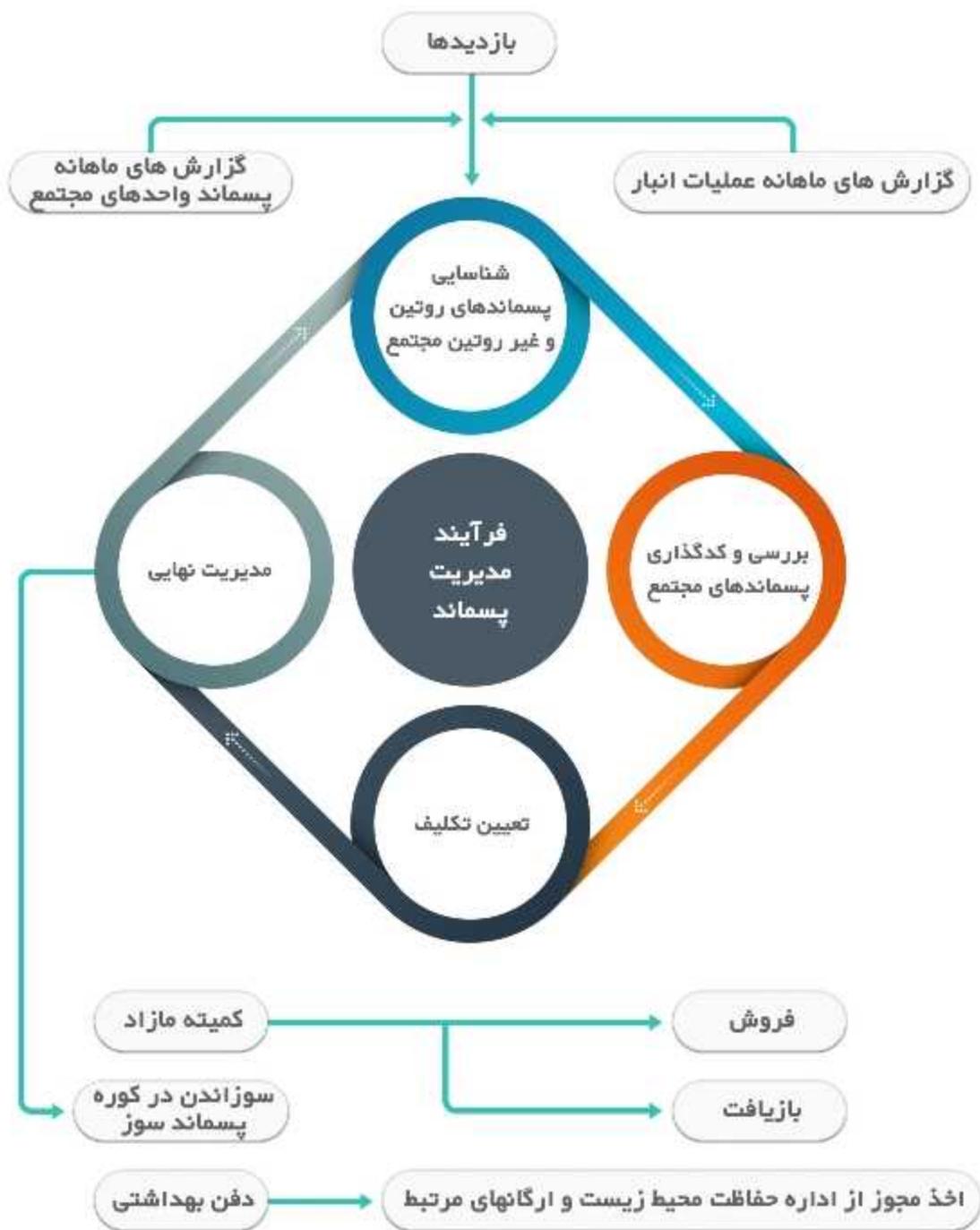
هدف از اجرای این طرح بهینه سازی و صرفه جویی در مصرف منابع آب است. در واحدهای تصفیه آب شرکت پتروشیمی فجر، آب های تغلیظ شده ناشی از واحدهای اسمز معکوس با عنوان RO Reject، حاوی املاح معدنی بالایی بوده و وارد خورهای منطقه می گردد. با توجه به حجم بالای این آب های دور ریز، در شرکت پتروشیمی فجر طراحی و ساخت واحد بازیابی آب های RO Reject در دستور کار قرار گرفت. اجرای پروژه از سال ۱۳۹۲ توسط شرکت های داخلی آغاز گردیده و با پیگیرهای و تاش های صورت گرفته، دو بلوک از واحد بازیابی RO Reject در سال ۱۳۹۴ به بهره برداری رسید. با اجرای این طرح ۱۰۱۳۲ مترمکعب در ساعت آب دور ریز به خورهای منطقه، بازیابی شده و به چرخه تولید برگشت داده می شود و به همین میزان برداشت آب خام از رودخانه کارون نیز کاهش می یابد. حفاظت از منابع ارزشمند آبی و صرفه جویی اقتصادی به میزان ۱۵۰ میلیارد ریال در سال از آثار اجرای این طرح است.

پسماندها با توجه به جنبه های مختلف زیست محیطی حائز اهمیت بسیاری هستند. یکی از مهم ترین حوزه هایی که تحت رویکردها و رویه های جاری در پتروشیمی فجر مدیریت می شود، پسماندهای ناشی از عملیات فرآیندی و غیرفرآیندی خود مجتمع و بعضا سایر مجتمع هاست. در این راستا، پسماندهای فرآیندی و غیر فرآیندی در مجتمع بر اساس روش ها و دستورالعمل های موجود شناسایی، طبقه بندی و کدگذاری می شوند.

اقدامات مهم در فرایند مدیریت پسماند عبارتند از:

- نظارت و پیگیری دفع اصولی و کنترل شده مواد زائد به ویژه به صورت دفن در محل های مورد تایید سازمان حفاظت محیط زیست و یا سوزاندن تحت شرایط کنترل شده با استفاده از روش های نوین؛
- اعمال ضوابط حاکم بر سیستم های جمع آوری، ذخیره، پردازش، حمل و نقل و دفع ایمن پسماندهای خطرناک و غیرخطرناک؛
- جمع آوری اطلاعات و گزارش های ماهانه پسماند واحدها؛
- تهیه گزارش های ماهانه پسماند مجتمع.

انواع پسماندهایی که در شرکت پتروشیمی فجر مدیریت می شوند عبارتست از:

- گل و لای ته نشین شده واحد تصفیه آب
- خاکستر کوره پسماند سوز
- لجن واحد تصفیه پساب
- پشم سنگ
- ضایعات فلزی
- زباله شبه خانگی
- باتری
- کابل
- پسماند الکترونیکی
- روغن های ضایعاتی

مدیریت نهایی (تن)					مقدار (تن) مجموع موجودی سال	نام پسماند	ردیف
بازيافت	فروش	سوزاندن	دفن	نگهداری موقت			
۰	۰	۰	۵۶۲۱۵	۰	۵۶۲۱۵	گل و لای ته نشین شده واحد تصفیه آب	۱
۰	۰	۱۵۷۰۷	۰	۲۱	۱۷۸۰۷	لجن واحد تصفیه پساب	۲
۷۰۸	۰	۰	۰	۲۰۵	۱۰۰۲۵	خاکستر کوره پسماند سوز	۳
۰	۰	۰	۲۵۰	۰	۲۵۰	زباله شبه خانگی	۴
۰	۹۷	۰	۰	۳	۱۰۰	ضایعات فلزی	۵
۰	۰	۰	۰	۶	۶	پشم سنگ	۶
۰	۰	۰	۰	۰.۹	۰.۹	پسماند الکترونیکی	۷
۰	۲۱۶.۴	۰	۰	۸۷	۳۰۳.۴	روغن های ضایعاتی	۸
۰	۹۶.۵	۰	۰	۳.۵	۱۰۰	کابل	۹
۰	۰	۰	۰	۰.۵	۰.۵	باتری	۱۰
۷۰۸	۴۰۹.۹	۱۵۷.۷	۵۶۴۶۵	۱۲۴.۴	۵۷۱۶۴.۷۵	مجموع	

گل و لای تصفیه شده واحد تصفیه آب یکی از پسماندهای عمده در مجتمع است که از ته نشینی املاح در فرایند تصفیه آب و با حجم زیاد حاصل می شود. این پسماند پس از بارگیری در کامیون های حمل لجن با در نظر گرفتن ملاحظات زیست محیطی به محل تعیین شده از سوی اداره محیط زیست حمل و با نظارت واحد محیط زیست دفع می گردد. در رویکردی جدید به منظور امکان سنجی بازیافت و یا هرگونه استفاده از این نوع پسماند به جای دور ریز آن، فراخوان عمومی عرضه این رسوبات صورت گرفت که پس از هماهنگی با چند مرکز علمی و تحقیقاتی و انجام آنالیزهای مختلف و بازدیدهای میدانی، تولید یک محصول با ارزش با استفاده از این رسوبات در دست بررسی است. در حال حاضر، بررسی و امکان سنجی استفاده از این رسوبات به عنوان خاک برای ایجاد فضای سبز در حال انجام است که در صورت موفق بودن این طرح می توان از قابلیت این رسوبات برای ایجاد فضای سبز گسترده در منطقه استفاده نمود. کوره پسماندسوز مجتمع فجر به منظور امحا، لجن های واحد تصفیه پساب طراحی و ساخته شده است. این کوره جامدسوز با صرف هزینه ۶۰ میلیارد ریال راه اندازی شد. با توجه به ویژگی خطرناک بودن لجن تصفیه پساب و حجم بالای آن، لجن تولیدی به میزان حدود ۱۰ تن در روز در کوره سوزانده شده و خاکستر حاصل نیز به عنوان یکی از اجزاء سازنده در ساخت بتن و سیمان مورد استفاده قرار می گیرد. روغن ها و هیدروکربن های ضایعاتی نیز از دیگر پسماندهای موجود هستند. در روش قدیمی، از کوره مایع سوز که طراحی آن مربوط به ۲۰ سال قبل است، برای سوزاندن آن ها استفاده می شد. اما هم اکنون این نوع پسماندها جهت بازیافت به شرکت های دارای پروانه بهره برداری و مجوز محیط زیست ارسال می گردد. سایر پسماندهای موجود در مجتمع نیز با توجه به روش های اصولی مدیریت پسماند یعنی استفاده مجدد، فروش و بازیافت، سوزاندن و دفن مدیریت می گردند.

دو برنامه مهم جاری در زمینه مدیریت زیست محیطی عبارتند از:

- همکاری با مراکز دانشگاهی به منظور مطالعه و بررسی جامع پسماند واحدهای تصفیه آب
- انجام اقدامات لازم جهت اختصاص زمین در جاده ماهشهر - امیدیه به شرکت پتروشیمی فجر به منظور دفع پسماند واحدهای تصفیه آب با هماهنگی اداره منابع طبیعی و اداره جهاد کشاورزی

راهبردها و رویکردهای کلیدی شرکت، حامی آموزش و فرهنگ سازی زیست محیطی هستند. در راستای هدف کلان "توسعه، تعهد و ارتقاء مدیریت دانش سازمانی" و همچنین مطابق با بند ششم خط مشی یعنی "توجه به نیروی انسانی خلاق و خوش فکر و حفظ و ارتقاء سطح علمی و تخصصی کارکنان با آموزش مستمر و توسعه منابع انسانی به عنوان مهمترین سرمایه و جلب مشارکت ایشان"، برنامه ها و اقدامات آموزشی - فرهنگی مختلفی در شرکت به اجرا در می آیند، که برخی از مهم ترین آن ها عبارتند از:

- برگزاری دوره های آموزشی عمومی و تخصصی محیط زیست
- مشارکت در برگزاری همایش ها و مراسم محیط زیستی
- تهیه و توزیع کتاب، خبرنامه و گاهنامه های محیط زیستی
- فعالیت های مستمر کارگروه "دیدبان انرژی پاک فجر" برای مشارکت داوطلبانه علاقمندان در زمینه های مختلف زیست محیطی
- پیگیری، جمع آوری و انتشار کتاب تصفیه پس آب های صنعتی
- مشارکت با اداره کل حفاظت محیط زیست استان خوزستان در چاپ کتابهای آموزشی محیط زیستی

ایجاد، نگهداری و گسترش فضای سبز مجتمع از دیگر اقدامات در راستای بهبود وضعیت محیط زیست و سلامت کارکنان در مجتمع فجر است. به این منظور مساحتی به میزان چهار هکتار برای ایجاد فضای سبز در مجتمع به کار رفته است که با کاشت و نگهداری گونه های گیاهی متنوع باعث شادابی محیط و افزایش روحیه کارکنان می شود.

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت انرژی

شرکت پتروشیمی فجر به عنوان تامین کننده اصلی یوتیلیتی مجتمع های پتروشیمی منطقه ویژه اقتصادی بندرامام خمینی همواره تلاش نموده خوراک این صنایع را بصورت پایدار و مطمئن تامین نماید. این مسئله نیازمند رویکردی مدبرانه جهت مدیریت همزمان تولید و عرضه می باشد. بدین منظور، ضمن توجه به لزوم پایداری محصول و جهت کاهش قیمت تمام شده محصولات، از سال ۱۳۸۵ نسبت به روند واقعی شدن قیمت حامل های انرژی، لزوم تغییر نگرش در نحوه تولید و مصرف انرژی بنحوی که هم تامین بی وقفه محصولات حاصل شود و هم در منافع ملی و شرکتی خللی ایجاد نگردد. این واحد از سال ۱۳۸۸ به واحد مدیریت انرژی تغییر نام یافت. همچنین تلاش گردید که مدیریت تولید و مصرف انرژی در تمام فعالیت هایی که بتوعی در جنبه های انرژی موثر هستند جاری شود.

در این راستا شرکت اقدام به استقرار سیستم مدیریت انرژی بر مبنای استانداردهای مدیریت انرژی نمود. اینکار از سال ۱۳۸۹ با اخذ مشاور سیستمی آغاز و با تشکیل کارگروه های لازم نسبت به پیاده سازی استانداردهای مدیریت انرژی اقدام شده و نهایتاً در تابستان ۱۳۹۰ و پس از انجام ممیزی خارجی موفق به اخذ گواهینامه های ISO50001 بعنوان اولین شرکت در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و دومین شرکت در کشور و همچنین گواهینامه های EN16001 و MSE2000 گردید.

ماهیت انرژی مصرفی

بطور کلی و با توجه به ماهیت وجودی پتروشیمی فجر جهت تامین یوتیلیتی مجتمع های منطقه و وجود دو واحد بزرگ نیروگاهی در سایت ۲ و ۴ منطقه ویژه اقتصادی، عمده حامل انرژی مصرفی فجر، گاز طبیعی است. سوخت گازوئیل نیز بعنوان سوخت جایگزین جهت مواقعی که نیروگاه های در تامین سوخت گاز دچار مشکل قطعی و یا کاهش فشار می شوند در نظر گرفته شده است. این شرکت در مواقع عادی کاری خود برق را از طریق اتصالات خطوط شبکه داخلی و سراسری به شبکه ارسال و بفروش می رساند. ولیکن پیش بینی دریافت برق از شبکه نیز صورت پذیرفته است.

سوخت گاز طبیعی بواسطه سازمان منطقه ویژه اقتصادی از شرکت ملی گاز ایران تامین می گردد. سوخت مصرفی گازوئیل نیز بصورت مستقیم از شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران خریداری می شود.

میزان مصرف گاز و گازوئیل در بازه یک ماهه گزارش دهی می گردد.

مقادیر مصرف سوخت گاز و گازوئیل در سال ۱۳۹۵

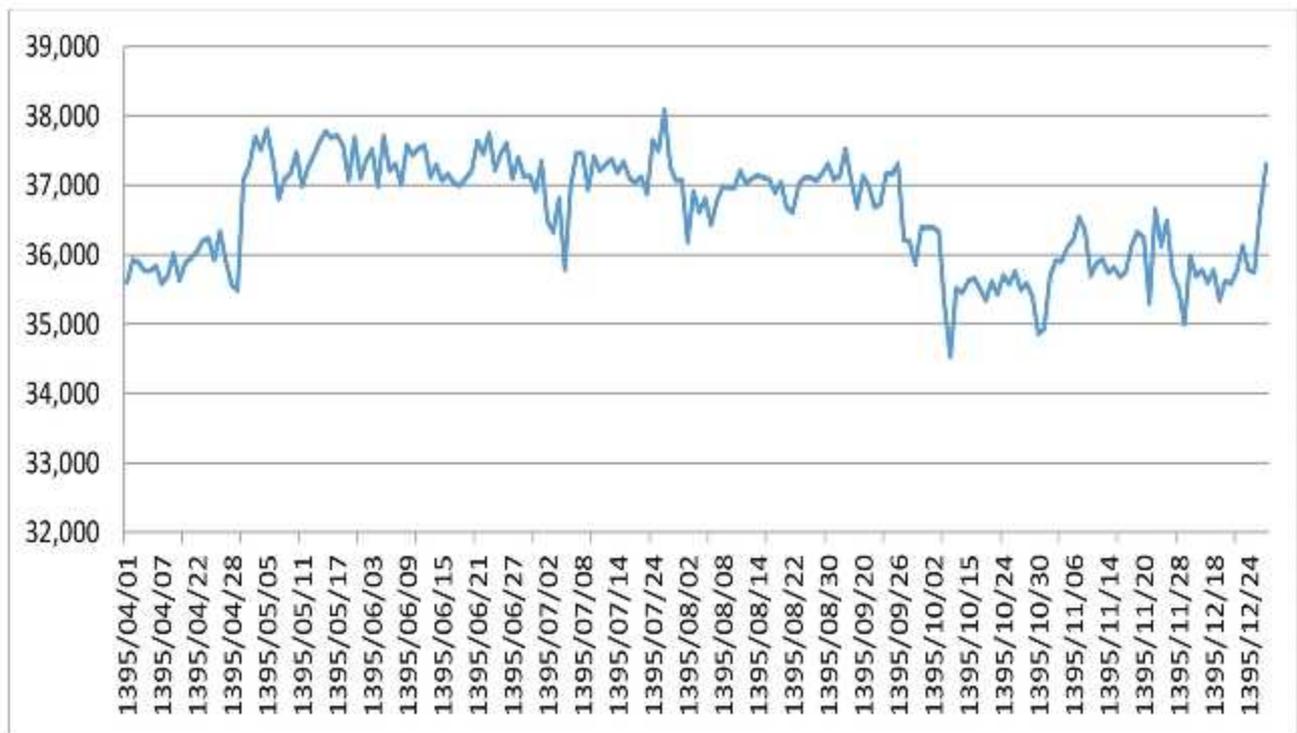
گازوئیل (لیتر)	گاز طبیعی (استاندارد متر مکعب)	
۵,۹۳۵,۳۹۶	۸۴۰,۹۹۲,۷۰۷	ناحیه ۱
۸,۵۶۹,۱۵۱	۵۵۵,۵۰۳,۸۴۲	ناحیه ۲
۱۴,۵۰۴,۵۴۷	۱,۳۹۶,۴۹۶,۵۴۹	مجموع

همانطور که در بخش قبل اشاره شد، این مجتمع تامین کننده اصلی انرژی مجتمع های پتروشیمی منطقه است. هرگونه وقفه و عدم تامین یوتیلیتی های دریافتی مجتمع های مسبب وقوع رویدادهای ناگوار زیست محیطی، اتلاف منابع، آسیب دیدگی خطوط تولید و ضررهای اقتصادی کلان می گردد. در نتیجه، اهمیت و فوریت تامین بی وقفه و پایدار یوتیلیتی های این مجتمع ها در کنار تامین منافع شرکت، از الویت بسیار بالایی برخوردار است. این امر بدین معناست که برای این مهم، ظرفیتی خالی از تولید در نظر گرفته شود، که به نوبه خود باعث افت و کاهش راندمان تجهیزات تولیدی همانند توربین های گازی می گردد. این موضوع و متغییر بودن لحظه ای شرایط موجود سبب ایجاد عدم شفافیت از نیاز واقعی باشد. جهت حل این مشکل تلاش گردیده است با استفاده از آموزش، انجام پروژه های راهبردی مدیریت انرژی در تولید، ممیزی عبوری، ایجاد مدل کامپیوتری واحدهای تولیدی، تعریف شاخص های کارآئی و تولید گزارش های موردی و ماهیانه، عدم انطباق های مدیریت انرژی بوجود آمده را مرتفع نمود.

از جهت دیگر، کیفیت سوخت گاز مصرفی بر مدیریت انرژی در مجتمع اثر گذار است. واقعیت اینست که کیفیت سوخت گاز مصرفی با تغییرات ترکیب درصد اجزا، آن متغییر می باشد. لذا واحد مدیریت انرژی با مکاتبات انجام شده، نتایج آنالیز این سوخت را بصورت روزانه از آزمایشگاه دریافت نموده و نسبت به ارزیابی کیفیت و محاسبه ارزش حرارتی سوخت مصرفی اقدام می نماید. اندازه گیری کیفیت سوخت در هنگام محاسبات شاخص های انرژی بسیار حائز اهمیت بوده لذا آنالیز حساسیت شاخص های انرژی متاثر از پارامترهای سوخت انجام می شود.

تغییرات ارزش حرارتی پایینی سوخت بر اساس کیلوژول بر استاندارد متر مکعب

یکی دیگر از رویکردهای مهم و تاثیر گذار بر مدیریت انرژی در پتروشیمی فجر، داشتن شناخت و اطلاعات روشن و دقیق از میزان انرژی بری فعالیت های مجتمع می باشد. در این راستا، بر اساس ممیزی تفصیلی میزان انرژی ورودی و نحوه مصرف آن در مجتمع و سایر مجتمع های پتروشیمی ترسیم می شود. بر اساس یافته ها، عمده انرژی مصرفی در واحد های نیروگاهی صورت می پذیرد و سهم مصرف این واحدها بخش عمده مصرف را شامل می گردد.

حداقل سازی تولید بویلرهای کمکی نیروگاه

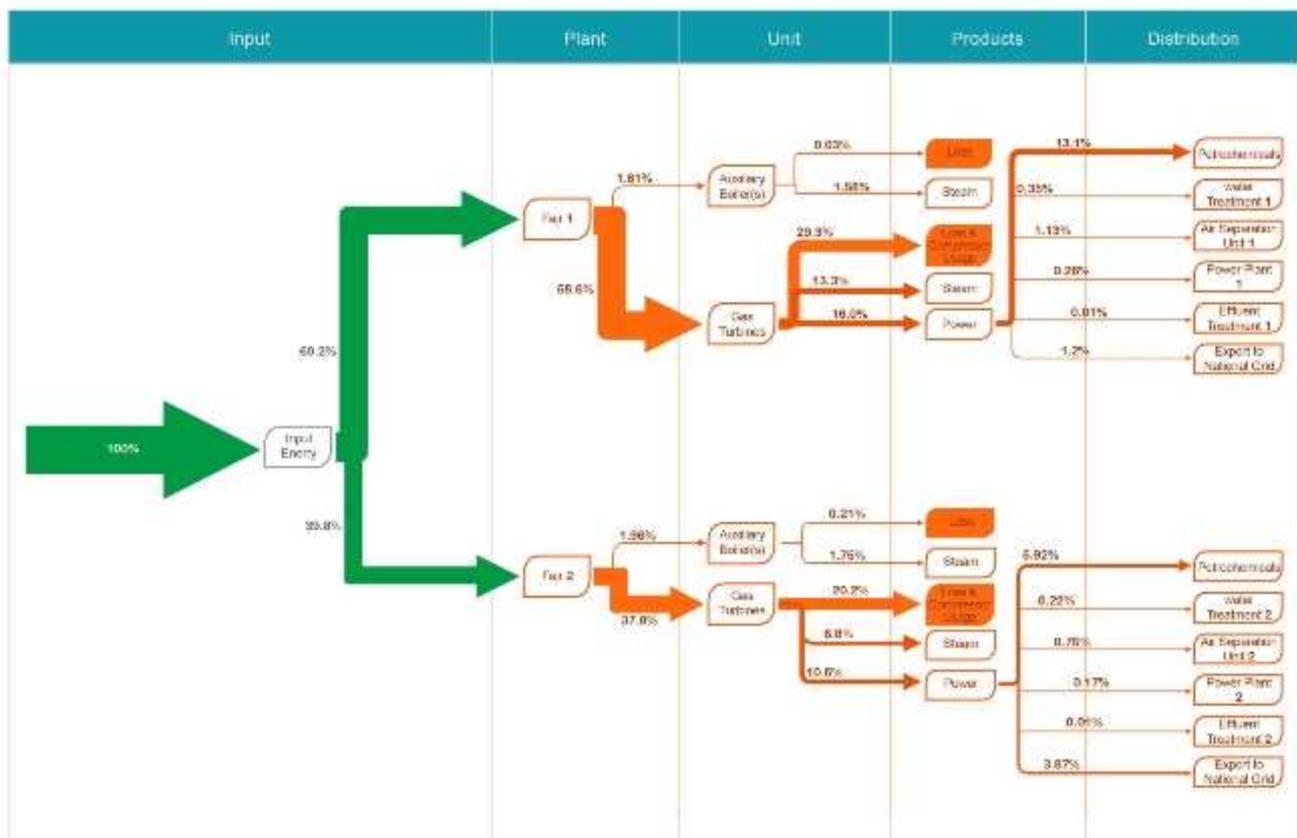

در طراحی نیروگاه های پتروشیمی فجر بویلرهای کمکی مد نظر قرار گرفته است. دلیل استفاده از این نوع بویلرها، عدم وابستگی تولید بخار مطلق تولید بخار به تولید برق است. این نوع بویلرها، بعلت استفاده از سوخت گاز، مصرف کننده بارز انرژی در این مجتمع شناخته شده اند. بنابراین، برای مدیریت انرژی و هزینه در مجتمع پتروشیمی، تولید بخار توسط این بویلرها به حداقل رسیده است. یعنی تلاش می شود بجز در موارد خاص تولدی که بویلرهای بازیافت حرارت و یا توربین های گازی از مدار خارج می شوند، میزان تولید این بویلرها در حداقل ممکن طراحی بویلر باشد.

بطور مثال اگر هر کدام از این بویلرها به میزان ۱۰ تن بخار بیشتری تولید کنند، با توجه به اینکه ۴ بویلر در این واحدها نصب گردیده است، این میزان بخار نیازمند ۳۵۶۰ نرمال مترمکعب بر ساعت گاز است. با احتساب ۸۰۰۰ ساعت کاری برای این بویلرها در سال، در کل میزان تقریبی ۵.۳ میلیون استاندارد مترمکعب گاز می باشد. متعاقباً هزینه این میزان سوخت معادل ۴۲ میلیارد ریال سوخت است. مشخص است با کاهش های صورت گرفته در این مجتمع که بیش اعداد فوق است صرفه جویی صورت پذیرفته تا سه برابر این میزان نیز می رسد. اثرات جانبی بسیار مهم این طرح کاهش انتشار گازهای گلخانه ای می باشد.

اجرای سیاست تولید بخار حداقلی در بویلرهای کمکی (بدلیل نیاز به مصرف سوخت) و استفاده حداکثری تولید در بویلرهای بازیافت حرارت نصب شده بر روی توربین های گازی، منجر به افزایش سهم تولید بمیزان ۴.۵ درصد در بویلرهای بازیافت نسبت به بویلرهای کمکی شد. این اقدام مهم، سودی افزون بر ۹۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۵ برای این شرکت محقق نمود. از طرف دیگر، این اقدام تاثیرات زیست محیطی ارزشمندی مانند کاهش مصرف گاز طبیعی و جلوگیری از انتشار گاز CO2 در سال را به همراه داشته است.

نمودار Sankey انرژی پتروشیمی فجر

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت و عملکرد
مسئولیت های اجتماعی

اتخاذ رویکرد ذینفع گرایی، ایفای مسئولیت های اجتماعی را به صورت مستقیم به پایداری کسب و کار شرکت گره می زند. در این راستا شرکت اهداف راهبردی و رویکردهای کلان مرتبط با دو ذینفع کلیدی خود، کارکنان و جامعه را تعریف کرده و توسعه داده است. پتروشیمی فجر نیروی انسانی همکار در شرکت را به عنوان یک سرمایه سازمانی و اجتماعی ارزشمند محسوب می کند. بدون اغراق می توان گفت که یکی از ارکان موفقیت در ایفای مسئولیت های اقتصادی و زیست محیطی شرکت، نیروی انسانی آن هستند. توانمندسازی و آموزش مستمر، فراهم کردن محیط کاری ایمن، سالم و پانشاط، تعریف کارراهه شغلی معنادار و ایجاد ارتباط مستمر و فعالانه در سطوح مختلف سازمانی میان همکاران، از جمله حوزه های مورد توجه در شرکت هستند. یکی از چالش هایی که شرکت پتروشیمی فجر در زمینه مدیریت منابع انسانی با آن مواجه است، وجود چهار دسته استخدامی کارکنان است. این تفاوت بر سیستم جبران خدمات و مزایای کارکنان سایه افکنده است. با این حال، شرکت به منظور افزایش رضایت پرسنل و ایجاد عدالت کاری، نسبت به اصلاح و تعدیل نظام جبران خدمات و مزایای کارکنان در سطوح مختلف اقدام کرده است. با توجه به این واقعیت که پتروشیمی فجر در حال تمرین مستمر برای عمل کردن به عنوان کسب و کاری خصوصی است (با گذار از مدیریت دولتی به سمت بخش خصوصی و سپس ورود به بورس اوراق بهادار)، لازم است که توسعه تمهیدات و بسترهای لازم برای جذب و نگهداشت نیروی انسانی متخصص، خلاق و متعهد، به عنوان یک مزیت رقابتی مهم در نظر گرفته شود. تعریف و ۱۳۹۴ در نتیجه شرکت دو برنامه توسعه نظام مدیریت عملکرد و نظام جانشین پروری را در سال اجرایی کرده است که مراحل تکمیلی آن در سال بعد دنبال خواهند شد. از جمله نقاط قوت و ارزشمند در میان پرسنل شرکت، می توان به جاری بودن فرهنگ حامی محیط زیست و فعالیت های انسان دوستانه اشاره کرد. در این راستا، طی چند سال اخیر پرسنل به صورت داوطلبانه در برنامه ها و اقدامات مرتبط از طریق "گروه انرژی پاک فجر" و "انجمن خیریه امام حسن مجتبی (ع)" مشارکت می کنند. با تکیه بر این واقعیت که شرکت پتروشیمی فجر خود را عضوی از جامعه پیرامونش می داند، همواره نسبت به نیازها و انتظارات گروه های اصلی ذینفع آن نیز حساس بوده است. مشارکت شرکت در برنامه های اجتماعی و خیریه با تکیه بر فرآیند تصمیم گیری و اقدام جمعی از طریق شورای راهبری مدیران عامل صنایع پتروشیمی منطقه است. این رویکرد دارای مزایا و معایبی است. از یک طرف، با جمعیت حمایت های مالی شرکت های مختلف، امکان تعریف پروژه های کلان برای رفع چالش های مهم جامعه محلی فراهم می شود. اما از طرف دیگر، امکان ترویج نام تجاری و اعتمادسازی منحصر به فرد و مجزا نسبت به پتروشیمی فجر در عموم جامعه فراهم نیست. کمک های شرکت در زمینه های عمرانی، بهداشت و درمان، فرهنگی و خیریه تخصیص یافته اند. از نقطه نظر مدیریت تداوم کسب و کار، همراهی و ارتباط مستمر با جامعه برای پیش و مدیریت ریسک های اجتماعی که می توانند بر شرکت پتروشیمی فجر تاثیرگذار باشند، حائز اهمیت استراتژیک است. در واقع، شرکت پتروشیمی فجر با مشارکت در ساختن جامعه ای پویا و سالم، بر بستر های اجتماعی فعلی و آتی توسعه کسب و کار خود سرمایه گذاری می کند.

چشم انداز سرمایه انسانی

برخورداری از کارکنانی با بهره وری بالا و قابلیت های متمایز (ماهر، دقیق، تندرست، همدل، متعطف) در هلدینگ خلیج فارس

ماموریت سرمایه انسانی

مدیریت سرمایه انسانی نقش کلیدی در توانمندسازی، توسعه خلاقیت و بهبود رضایت کارکنان پتروشیمی فجر ایفا نموده و به عنوان شریک استراتژیک سازمان در تحقق چشم انداز نقش آفرینی می نماید.

ارزش های بنیادین سرمایه انسانی

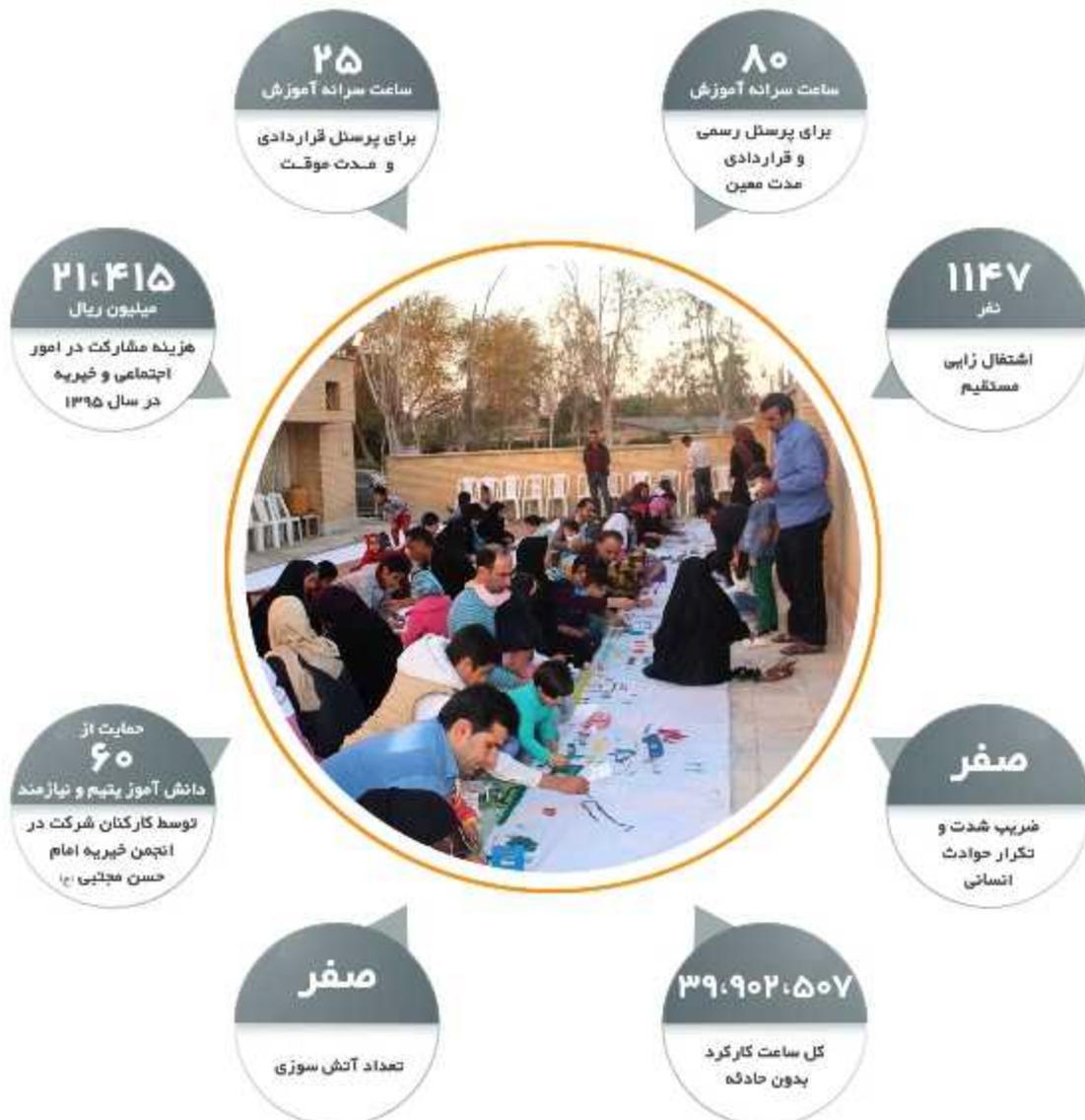

- سلامت و نشاط جسمی، روحی و اجتماعی
- رفتار مناسب و بکارگیری موثر قابلیت های خود در مقابله با چالش ها
- مشارکت در حل مسائل سازمانی و اهتمام به کار تیمی
- آینده نگری و انطباق با تحولات مثبت و ایده های نو
- یادگیری مستمر و به روزآوری سطح مهارت و تجارب شغلی
- هوشمندی و دقت در انجام امور سازمانی

اهداف استراتژیک برنامه انسانی

- بهبود رضایت ذینفعان
- ارتقا بهره وری سرمایه انسانی
- توانمندسازی سرمایه انسانی
- بهبود تعهد سازمانی
- بهبود کانالهای ارتباطی
- رعایت الزامات قانونی بهداشت
- رعایت الزامات ایمنی و محیط کار

شرکت پتروشیمی فجر

مدیریت سرمایه انسانی

شرکت پتروشیمی فجر با این باور که سرمایه های انسانی یکی از ارکان مهم در پشتیبانی فرایندهای کلیدی برای تحقق خط مشی و استراتژی های سازمان هستند، خط مشی، استراتژی ها، اهداف و برنامه های منابع انسانی را با حضور روسای امور و بخش های مختلف تدوین نموده و به تصویب مدیریت ارشد سازمان می رساند. به همین منظور با تشکیل کمیته های فرایندی از جمله کمیته منابع انسانی که متشکل از نمایندگان و متولیان فرایندهای منابع انسانی از سطوح مختلف سازمانی است، اقدام به اجرای استراتژی وظیفه ای حوزه منابع انسانی همسو با استراتژی کسب و کار می نماید. برنامه استراتژیک سرمایه انسانی برای دستیابی به تغییر بزرگ در نگاه به کارکنان از پارادایم منابع به سرمایه و جاری سازی آن در شرکت پتروشیمی فجر طراحی و تدوین شده است. این تغییر نیازمند همکاری میان شرکت، کارکنان و واحد مدیریت سرمایه انسانی است که هر کدام نقش منحصر به فردی در آن دارند. اولین نقش مربوط به مدیران و روسای تمام واحدها است که با بهره گیری از توانمندی ها و مهارت های رهبری خود، به رشد و اعتلای کارکنان کمک می کنند. نقش دوم، مربوط به کارکنان است که با عزمی جزم و تعهد کم نظیر سازمانی به پیشرفت خود و سازمان اهتمام دارند. نقش سوم، مربوط به واحد مدیریت سرمایه انسانی است که وظیفه فراهم آوری الزامات و تامین زیرساخت های ساختاری و کارکردی لازم برای تحقق برنامه را عهده دار است. این برنامه براساس مطالعات در سه مرحله تشخیص، تجویز و تغییر تدوین شده و محور آن تبدیل منابع انسانی به سرمایه های سازمانی است، به گونه ای که کارکنان به عنوان مهم ترین دارایی سازمان محسوب شده و نقش کلیدی را در حل مسائل جاری و توسعه های آتی ایفا کنند.

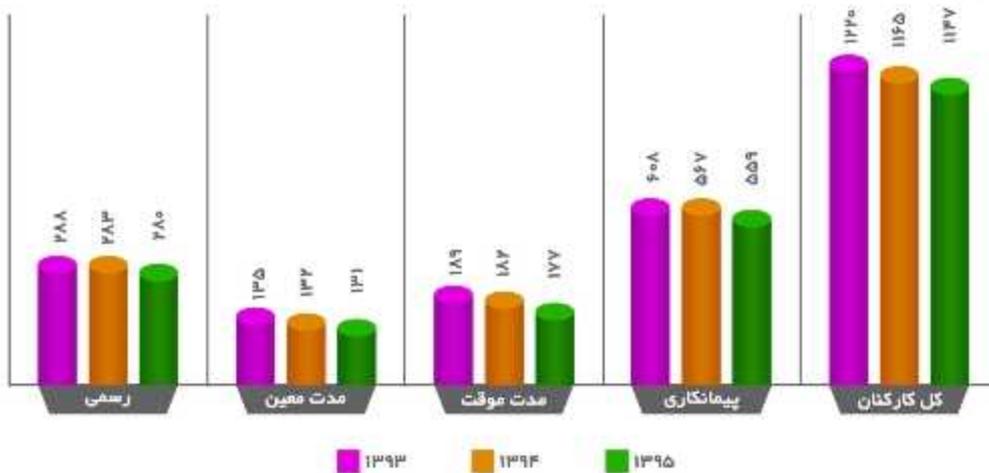

مشخصه های نیروی انسانی

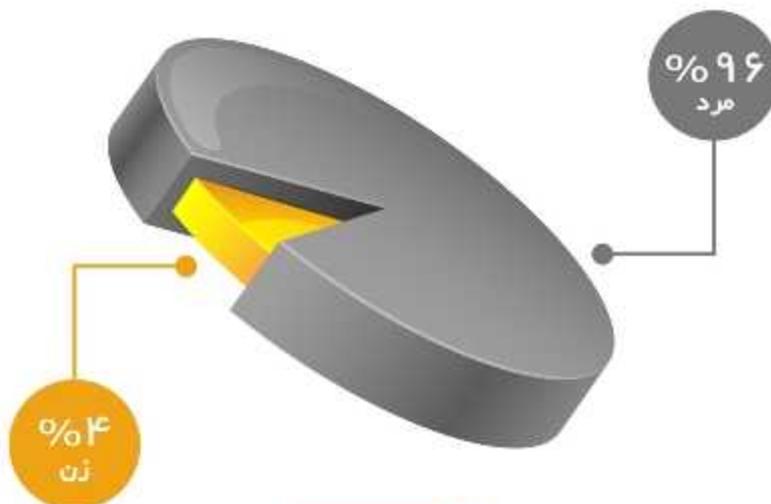

پتروشیمی فجر در جذب منابع انسانی به فراخور قوانین و الزاماتی که از طرف شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس ابلاغ می شود، اقدام می کند. در حال حاضر، چهار گروه نیروی انسانی رسمی، قراردادی مدت معین، قراردادی مدت موقت و پیمانکاری در شرکت مشغول به کار هستند. نیروی انسانی رسمی و مدت معین، تنها از لحاظ قوانین استخدامی از هم متمایز هستند؛ بدین ترتیب که گروه اول در گذشته از زیرمجموعه های وزارت نفت محسوب می شده و گروه دوم تحت قوانین کار و تامین اجتماعی قرار دارند. این دو گروه در دریافت برخی از فوق العاده های حقوق با هم مشترک بوده و تابع سیستم وزارت نفت هستند. کارکنان قراردادی مدت موقت، تحت قوانین کار و تامین اجتماعی و برخی بخشنامه های منطقه ای در حال همکاری با شرکت هستند. از طرف دیگر، با توجه به ماهیت فعالیت های پتروشیمی فجر، بخشی از فعالیت ها نیز از طریق پیمانکاران انجام می گیرد. در این رابطه، شرکت علاوه بر پایش کیفیت نیروی انسانی تامین شده از طرف پیمانکار، بر نحوه تعامل پیمانکار با نیروهای پیمانکاری و رعایت حقوق و شرایط کاری ایشان نظارت کامل دارد. در سال ۱۳۹۵ در مجموع تعداد ۱۱۴۷ نفر در شرکت مشغول به کار بودند. از این تعداد، ۱۰۹۹ نفر مرد و ۴۸ نفر زن بودند.

تعداد و ترکیب قراردادی پرسنل

ترکیب پرسنل بر اساس جنسیت در سال ۱۳۹۵

باور رهبران شرکت پتروشیمی فجر در نگاه به کارکنان به عنوان سرمایه های سازمانی، توانمندسازی و آموزش ایشان را در جایگاه ویژه ای قرار داده است. در این راستا، به منظور پشتیبانی از هدف استراتژیک "توانمندسازی و توسعه خلاقیت کارکنان"، و نیز به منظور پاسخگویی به نیاز ذینفعان کلیدی و افزایش رضایت کارکنان، رویکرد شناسایی، تجزیه و تحلیل، برنامه ریزی و توسعه شایستگی ها و مهارت های کارکنان استقرار داده شده است. پتروشیمی فجر به منظور توسعه شایستگی های کارکنان، اجرای نظام مند فرآیند آموزش را مطابق با نکات راهنمای استاندارد ISO 10015 در دستور کار خود قرار داده است. بر این اساس، چهار مرحله که عبارتند از نیازسنجی دوره های آموزشی، برنامه ریزی آموزشی، اجرای آموزش های مورد نظر و نهایتاً ارزیابی اثربخشی آموزش، به اجرا درمی آید.

شرکت همه ساله نیازهای آموزشی برای کلیه کارکنان رسمی و قراردادی مدت معین را در کلیه سطوح سازمانی و برحسب اهمیت شغلی تعیین می کند. نیازمندی های آموزشی در سه سطح تعیین می شوند: تعیین نیاز آموزشی سالیانه توسط برنامه ریزی کارکنان، تعیین نیازهای آموزشی خاص، تعیین نیازهای آموزشی فوق برنامه. پس از تعیین نیازهای آموزشی، اداره آموزش نسبت به برنامه ریزی و اجرای دوره های آموزشی تعیین شده، اقدام می کند. ارزیابی اثربخشی دوره های برگزار شده به دو شیوه صورت می گیرد. نخست ارزیابی حین دوره (گرم) توسط اداره آموزش انجام شده و سپس ارزیابی سه ماهه پس از دوره (سرد) توسط واحد برنامه ریزی نیروی انسانی صورت می گیرد. اداره برنامه ریزی نیروی انسانی به منظور تعیین دقیق تر میزان اثربخشی و در راستای بهبود و یادگیری سازمانی، دوره های آموزشی را در سه گروه مهارتی، دانشی و نگرشی طبقه بندی و ارزیابی می کند. براساس نتایج ارزیابی های ذکر شده، تصمیمات لازم برای قبول، رد یا نیاز به تجدید دوره اتخاذ می گردد. همچنین، پس از پایان هر برنامه آموزشی، نتایج مرتبط با دوره مذکور در پرونده شخصی فراگیر به عنوان سابقه نگهداری می شود.

در گذشته، برنامه ریزی آموزشی صرفاً برای نیروی های رسمی و مدت معین صورت می گرفت. با این حال، با توجه به روند توسعه شرکت و اهمیت آموزش در دستیابی به اهداف سازمانی، پتروشیمی تمهیدات لازم را برای آموزش نیروهای مدت موقت و پیمانکاری نیز اندیشیده است. در این راستا، عمده آموزش های لازم به این دسته از پرسنل در خود منطقه ویژه اقتصادی صورت می گیرد. در صورت لزوم و فوریت به حضور نیروهای مدت موقت در برنامه های آموزشی خارج از منطقه، شرکت هماهنگی ها و اقدامات لازم را برای تسهیل این امر انجام داده است. در ارتباط با نیروهای مدت موقت مانند نیروهای رسمی و مدت معین نیازسنجی سالیانه انجام شده و دوره های داخل منطقه و خارج از منطقه نیازسنجی و برگزار می گردد.

در ارتباط با آموزش نیروهای پیمانکاری، پاره ای از دوره ها که در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی قابل تشکیل هستند، با هزینه پتروشیمی فجر انجام می شوند. اما در ارتباط با دوره های خارج از منطقه، لازم است که هم به لحاظ مالی و هم اقامتی با پیمانکار هماهنگی های لازم صورت پذیرد. لازم به توضیح است که پیمانکاران موظف به معرفی نیروهای تخصصی جهت اشتغال هستند و در صورت عدم صلاحیت حرفه ای افراد، آموزش پیش از شروع به کار، بر عهده خود پیمانکاران است.

در سال ۱۳۹۵، برنامه های آموزشی جهت ارتقاء مهارت ها، دانش و نگرش کارکنان در دسته های زیر برگزار شدند:

- سمینارهای تخصصی مرتبط با شغل کارکنان
- دوره های مرتبط با استانداردهای کیفیت، تعالی سازمان، استراتژی، ایمنی بهداشت و محیط زیست، زبان انگلیسی، بورس، دوره های ICDL
- دوره های روان شناسی نظیر بهبود مهارت های ارتباطی، شناخت ویژگی های فردی، مدیریت هیجان ها و همدلی
- دوره های مرتبط با پروژه توانمندسازی کارکنان و مدیران در قالب کارگاه ها و دوره های آموزشی توسعه نیروی انسانی
- سمینارهای واحد R&B
- حرفه ای گرایی اخلاقی در سازمان و مدیریت

در سال ۱۳۹۴، میانگین سرانه آموزشی برای پرسنل رسمی و قراردادی مدت معین ۴ نفر دوره و براساس هر نفر ۶۰ ساعت آموزش بوده است. همچنین برای پرسنل قراردادی مدت موقت، هر نفر یک دوره و ۲۵ نفر ساعت در نظر گرفته شد. اما در سال ۱۳۹۵ به دلیل لزوم تعادل و عدالت آموزشی، برای کلیه پرسنل رسمی، قراردادی مدت معین و موقت، دو دوره آموزشی و ۵۰ نفر ساعت برنامه ریزی شده است. این برنامه ریزی کلیه رده های شغلی و جنسیت را شامل می شود.

در راستای توانمندسازی کارکنان در تمامی سطوح سازمان، رویکرد فعالیت های گروهی در شرکت تعریف و از طریق تشکیل کمیته های داخلی مختلف به اجرا درآمده است. این رویکرد به منظور ایجاد فرهنگ مشارکت گروهی، استفاده از توانمندی های کارکنان، ایجاد تعلق خاطر کارکنان به کار و سازمان خویش، جلب مشارکت کارکنان در فعالیت های بهبود و بهینه نمودن مستمر اثربخشی و کارایی فرایندهای سازمان طراحی و پیاده سازی شده است. به عنوان مثال در کمیته نظام پیشنهادها بر کارگروهی تاکید خاصی شده است. همچنین با توجه به مطرح شدن موضوعاتی همچون استقرار سیستم مدیریت کیفیت کپی رچه و تعالی سازمانی در سال های اخیر، انجام فعالیت های تیمی در قالب کارگروه های کیفیت و تعالی سازمانی بیش از پیش ملموس و برجسته گشته و بدین منظور کمیته های مختلفی با اهداف مشخص و بصورت نظام مند تشکیل شده، مسئول و اعضای هر تیم با تایید مدیریت ارشد سازمان انتخاب شده اند.

نام کمیته	حوزه تخصصی	زمان تشکیل جلسات
پرستلی	امور کارکنان	موردی
انضباطی	امور کارکنان	موردی
پاداش	امور کارکنان	موردی
نظام پیشنهادات	بررسی پیشنهادات	هفتگی
کارآموزی	بررسی تبدیل وضعیت کارآموز	موردی
تیم های تعالی	نظارت بر روند تعالی سازمانی	موردی
حفاظت و بهداشت کار	بررسی مسائل ایمنی و بهداشت کار	موردی
طرح تکریم	رضایت مندی ارباب رجوع	ماهانه
جاری سازی استراتژی	استراتژی	ماهانه
عارضه یابی منابع انسانی	منابع انسانی	ماهانه

مدیریت عملکرد منابع انسانی بر اساس اهداف فردی، تیمی

بمنظور دستیابی به هدف استراتژیک توانمندسازی سرمایه انسانی و در چارچوب رویکرد مدیریت عملکرد. پس از اجرای آموزش های طرح ریزی شده با ایجاد زمینه های فعالیت و به منظور حصول اطمینان از انطباق عملکرد کارکنان با نیازهای مهارتی سازمان بر مبنای دارا بودن ابزارها، شایستگی ها استقرار یافته و جاری می گردد. شرکت پتروشیمی فجر بر اساس تجزیه و تحلیل شغل صورت گرفته سطوح عملکردی مشخصی را برای شایستگی های هر یک کارکنان جهت نیل به اهداف راهبردی، در قالب دستور العمل ارزیابی عملکرد مصوب صنعت نفت تدوین نموده و بصورت سالیانه و توسط واحد برنامه ریزی کارکنان و آمار نسبت به اجرای آن برای کارکنان در سطوح مختلف گریذ بندی شده و بر این اساس نسبت به ارتقا عملکرد در آنها ایجاد شود.

همچنین در بازنگری های صورت گرفته در راستای ارزیابی و توانمند سازی کارکنان مدت معین و موقت و حصول اطمینان از انطباق عملکرد این گروه از کارکنان با نیازهای مهارت های مربوطه به شغل و همچنین اهداف استراتژی سازمان، فرمهای ارزیابی عملکرد سالیانه در خصوص این گروه از کارکنان نیز تهیه و اعمال میگردد که از نتایج خروجی آن در جهت توانمندسازی نیازهای آموزشی و همچنین ادامه همکاری و عقد قرارداد بهره گیری می شود.

با توجه به تغییرات حاکمیتی صورتت گرفته سازمان در حال پیاده است. در مدیریت عملکرد علاوه بر سنجش بر ارتقاء و بهبود عملکردی کارکنان تاکید می شود. به عبارت دیگر شرکت قصد دارد تا به عنوان یک مشاور شغلی و راهنمای بهبود کارکنان عمل کند. بر این اساس مدیریت عملکرد در چهار مرحله تعریف گردید.

- نخست تعریف و گروه بندی مشاغل، تعیین شاخص های ارزیابی عملکرد برای هر کدام از گروه های شغلی
- دوم انتخاب روش ارزیابی برای هر گروه اعم از روشهای ارزیابی مستقیم، همه جانبه ثبت وقایع حساس می باشد
- سوم تعیین روش امتیاز دهی به عملکرد که بر اساس شرایط موجود از روش مقیاس اسمی رتبه بندی و توزیع اجباری استفاده خواهد گردید
- چهارم سنجش و ارائه راه کارهای بهبود بعد از انجام ارزیابی که البته به صورت ماهانه انجام می گردد و نتایج در قالب گزارش های محرمانه به فرد اعلام می گردد و رهنمودهای لازم برای بهبود عملکرد نتیجه ای رفتاری و مسولیتی به فرد داده خواهد شد

در مرحله اول فرم شاخص های رفتاری در سازمان جاری گردید که هر ماه فرم های ارزیابی کارکنان جمع آوری می گردد و پس از انجام مرحله تعیین شاخص های تخصصی هر شغل فرم نهایی که از دو بخش شاخص های رفتاری و تخصصی تشکیل شده به عنوان فرم ارزیابی عملکرد کارکنان در نرم افزار منابع انسانی (در حال پیاده سازی) تعریف و جاری سازی می گردد. در حال حاضر در قالب فرم EXCEL به واحد ها ارسال و دریافت می گردد و بزودی در قالب نرم افزار جامع منابع انسانی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

رضایتمندی کارکنان

رهبان شرکت پتروشیمی فجر به منظور بهره مندی از نقطه نظرات کارکنان در جهت بهبود استراتژی، خط مشی ها و برنامه های کارکنان، نسبت به تدوین و استقرار رو کیرد ارزیابی میزان رضایتمندی کارکنان از سال ۱۳۸۸ اقدام نموده اند. این رویکرد پس از طی مراحل تهیه پرسشنامه و آزمون روایی و پایایی آن توسط مشاور مربوطه، با همکاری مدیران و کارشناسان سازمان و با برگزاری جلسات و اتمام نقطه نظرات اعضا، از سال ۱۳۸۸ استقرار یافت. مطابق با رویکرد فوق، نقطه نظرات کارکنان در حیطه رضایت و انگیزه آن ها در ادوار سالیانه مورد پایش قرار گرفته و با تدوین برنامه های بهبود ناشی می شود تا میزان و سطح رضایت شغلی کارکنان تحت کنترل قرار گرفته و زمینه لازم جهت بازنگری برنامه های کارکنان بر اساس نقطه نظرهای آن ها فراهم شود. به عنوان نمونه رویه تعدیل مدرک تحصیلی کارکنان که یکی از دلایل عمده نارضایتی ایشان بود، با تشکیل کمیته منابع انسانی در سال ۱۳۹۳ اصلاح گردید و در سال ۱۳۹۴ نیز مورد بازبینی قرار گرفت و انجام مصاحبه تخصصی با متقاضی نیز به مراحل تعدیل مدرک تحصیلی اضافه گردید. یکی دیگر از حوزه های اصلی که شرکت به منظور افزایش رضایت کارکنان بدان پرداخته است، مبحث تعدیل پرداخت جبران خدمات و مزایا به کارکنان قراردادی مدت موقت و پیمانکاری است. پس از بررسی نتایج بدست آمده از نظرسنجی سال ۱۳۹۳ در مورد کارکنان با قراردادی یا مدت موقت و پیمانکاری، مدیریت شرکت در راستای اهداف کلان سازمان و بهبود رضایت کارکنان، جلسات متعددی را با حضور مدیران منابع انسانی شرکت های زیرمجموعه هلدینگ خلیج فارس برگزار کرد. پس از بحث و تبادل نظر پیرامون موضوع اصاح نظام پرداخت کارکنان شرکت های پیمانکاری و هماهنگی در نظام پرداخت نیروهای مدت موقت، و با بررسی راهکارهای قانونی ارائه شده در چارچوب قوانین و مقررات جاری از سوی مشاورین معتمد، این شرکت اقدام به انجام موارد ذیل نمود:

- تدوین و اصاح ساختار نظام مزدی کارکنان شرکت های پیمانکاری (شامل رتبه بندی و اجرای جدول مزد)
- پرداخت فوق العاده نوبتکاری به کارکنان پیمانکار نوبتکار به میزان ۳۵ درصد دستمزد روزانه
- پرداخت ۳۰ درصد دستمزد روزانه تحت عنوان سایر مزایا به کارکنان پیمانکاری
- تدوین و اصلاح ساختار نظام مزدی کارکنان تبدیل وضعیت یافته از پیمانکاری به قرارداد مدت موقت (شامل رتبه بندی و اجرای جدول مزد)
- اصلاح آیین نامه مزایای رفاهی انگیزشی در مورد نیروهای مدت موقت

از آنجا که به دلیل محدودیت های ناشی از سیاست های سازمان های بالادستی، در شرایط کنونی جذب نیرو امکان پذیر نیست، کاستی های موجود تخصصی و نقرات مورد نیاز در واحد ها گوناگون سازمان با بهره گیری از برنامه های توسعه شغلی، گردش شغلی و برنامه های طراحی مسیر توسعه فردی اجرا می گردد. این برنامه ها برای گستره وسیعی از گروه های شغلی و استخدامی سازمان اجرا شده است که به عنوان نمونه میتوان به مواردی چون رییس مرکز مطالعات و برنامه ریزی راهبردی اشاره کرد. به منظور ارتقاء سطح کیفی این برنامه ها پروژه های بهبود سازمانی همانند توانمندسازی مدیران و کارکنان نیز با همکاری مشاور برون سازمانی در حال پیاده سازی است. ضمن آنکه پروژه تدوین برنامه مسیر توسعه فردی نیز برای کلیه پرسنل تصویب شده و به زودی اجرا می گردد. به همین منظور نظام جانشین پروری در سازمان تدوین و پیاده سازی گردیده است.

جانشین پروری

مهارت
دانش

نقش اجتماعی

خوبشستن شناسی

ویژگی ها (صفات شخصیتی)

سمت های کلیدی سازمان بر اساس میزان اهمیت آنها در تحقق اهداف استراتژیک شناسایی شده که به این منظور از مدل SRP استفاده شده است. در این راستا در رویکرد جانشین پروری شایستگی های مورد نیاز سمت ای کلیدی با استفاده از مدل کوه یخ مک کلند شناسایی شدند. عناصر مختلف کوه یخ را می توان به صورت ذیل تعریف نمود:

مهارت ها: آندسته از اعمالی هستند که افراد می توانند به خوبی انجام دهند مثل برنامه نویسی کامپیوتری

دانش: آن چیزی است که یک فرد در خصوص یک موضوع معین می داند مثل یک زبان کامپیوتری

نقش اجتماعی: تصویری است که یک فرد در اجتماع به تمایش می گذارد که نشان دهنده طرز تفکرات وی بوده و ارزش های او را منعکس می نماید. (مثل یک کارگر یا یک رهبر سختکوش)

خوبشستن شناسی: دیدگاهی است که افراد نسبت به خود دارند و می تواند شخصیت آنها را منعکس نماید.

ویژگی ها (صفات ویژه): صفات پایدار افراد پایدار هستند (مثلا او قابل اطمینان است) یا (او انطباق پذیر است) این صفات رفتارهای همیشگی افراد هستند که ما افراد را به وسیله آن صفات می شناسیم.

سطوح بالاتر در مدل کوه یخ (مهارت و دانش) نسبت به سطوح پایین تر (نقش اجتماعی، خوشن شناسی، ویژگی ها) عموماً آسانتر قابل آموزش و توسعه در بین افراد هستند.

از سوی دیگر با استفاده از آزمون جامع بررسی ویژگی های منابع انسانی شامل آزمون های (هوش هیجانی-خلاقیت-مهارت-MBTI-نو) شایستگی های کارکنان شناسایی شد.

به طوری که آزمون مهارت سطح مهارت مدل، آزمون MBTI سطح خویشتن شناسی، آزمون نو و خلاقیت سطح خصوصیت های شخصیتی های شخصیتی و آزمون هوش هیجانی سطح نقش اجتماعی مدل را مورد سنجش قرار داد.

لازم به ذکر است رشته و مقطع تحصیلی سطح دانش را پوشش می دهد.

سپس با مقایسه نمودن این شایستگی ها (سمت و شاغل) افرادی را که دارای کمترین تفاوت با شایستگی مورد نیاز سمت کلیدی هستند برای تصدی انتخاب شدند، که برنامه توسعه فردی آنان در دست تنظیم می باشد. این افراد فرایند برای کلیه سمت های سازمانی (کلیدی و غیر کلیدی) اجرا می باشد.

مدیریت ارتباط با کارکنان

شرکت پتروشیمی فجر جهت برقراری ارتباطات اثربخش سازمانی و در راستای استراتژی های سازمان، نسبت به استقرار نظام مند ارتباطات سازمانی و بهره گیری از رویکردهای اطلاع رسانی اقدام نموده تا به کامل ترین وجه بتواند نیازهای ارتباطی عمودی و افقی را در سازمان پوشش دهد. نیازهای ارتباطی کارکنان و ارایه راهکارهای مناسب از مواردی است که با مشارکت خود کارکنان و برگزاری جلسات پرسش و پاسخ، تحلیل پرسشنامه رضایت کارکنان، اتوماسیون و تماس تلفنی مورد بررسی و شناخت نظام مند قرار می گیرد.

بر همین اساس پتروشیمی فجر نیازهای اطلاعاتی پرسنل سازمان را در سه محور نیازهای فردی، شغلی و سازمانی طبقه بندی نموده و براساس پارامترهایی از قبیل نوع پیام، نوع مخاطب، زمان صحیح و غیره، کانال های ارتباطی مناسب جهت برآورده نمودن این نیازها را تعریف کرده است. رویکرد شرکت پتروشیمی فجر در ایجاد ارتباط با کارکنان، براساس ارزش های سازمانی تصویب شده، با تکیه بر ارزش های شفافیت در گزارش ها و رضایتمندی ذینفعان کلیدی استقرار یافته است.

هدف از ایجاد	شیوه ارتباط
تشکیل جلسات هم اندیشی سالانه و فصلی و موردی در سطح بخش های مختلف و یا کل سازمان، دیدار حضوری کارکنان با مدیریت ارشد	جلسات هم اندیشی مدیران و کارکنان
توسعه ارتباطات سازمانی، انجام هماهنگی های لازم، تبادل نظرات و همکاری در حل مشکلات سازمانی	جلسات روزانه صبحگاهی مدیران و روسای سازمان
ارتباط مستقیم میان مدیران و کارکنان	دیدارهای هفتگی منظم مدیران و کارکنان
ارسال سریع و اثربخش، طبق ضوابط تعریف شده بین بخش های مختلف سازمان	نامه نگاری با نرم افزار ویژه در قالب اتوماسیون اداری
با هدف تسریع در اطلاع رسانی، افزایش دسترسی و حذف کامل کاغذ از سیستم اطلاع رسانی، ارسال سریع اخبار درون سازمانی با قابلیت بازدید عموم کارکنان	اطلاع رسانی الکترونیکی از طریق پورتال سازمانی
به منظور توسعه ارتباطات سازمانی و گنکاش عمیق تر حوزه ارتباطات در شرکت	مشاوره فردی توسط روانشناس مستقر در شرکت
توزیع نشریه ای با هدف فرهنگ سازی تعالی و انتقال موضوعات مهم سازمانی ویژه کارکنان و خانواده ها و آموزش تعالی و استراتژی	نشریه داخلی "بامداد"
اطلاع رسانی سریع بویژه در شرایط اضطراری و فوریت ها به همه کارکنان	ارسال پیامک
برگزاری مراسم مناسبتی مذهبی، ملی و سازمانی در شرکت و خانه فرهنگ، امور ورزش و مساجد با هدف توسعه ارتباطات، انتقال اطلاعات و ایجاد فضای صمیمی تر	مراسم سازمانی و خانوادگی

شرکت پتروشیمی فجر

ایمنی و بهداشت حرفه ای

اطمینان از وجود محیط کار ایمن و سالم، همواره یکی از مهم ترین مسائل مورد توجه رهبران شرکت پتروشیمی فجر بوده است. در این راستا، رعایت الزامات قانونی ایمنی و بهداشت شغلی، به عنوان یکی از اهداف راهبردی شرکت تعیین شده و به صورت مستمر پایش می شود. به منظور بسترسازی برای برنامه ها و اقدامات مستمر و متعهدانه در این حوزه، شرکت نسبت به استقرار استاندارد OHSAS18001 و سیستم یکپارچه مدیریت HSE اقدام کرده است. استقرار، بهبود و نگهداشت این دو سیستم، به صورت سالانه از طریق انجام ممیزی های داخلی و ممیزی های خارجی معتبر، تحت کنترل و مراقبت قرار می گیرد. تبلور یکپارچه این رویکرد را می توان در خط مشی نظام جامع مدیریت شرکت پتروشیمی فجر یافت:

- تعهد به بهبود مستمر در تمام زمینه های کیفیت، ایمنی، بهداشت حرفه ای، محیط زیست و کارآیی انرژی براساس ارزیابی عملکرد جامع مدیریت
- شناسایی و انطباق با الزامات قانونی و سایر تعهدات مرتبط با فعالیت ها، خدمات و محصولات در حوزه های کیفیت، ایمنی، بهداشت حرفه ای، محیط زیست و انرژی
- این رویکرد توسط واحدهای زیر مجموعه امور ایمنی، بهداشت و محیط زیست، با همکاری کلیه روسا، سرپرستان و کارکنان اجرا می شود. به منظور حمایت از جاری سازی این رویکرد، نفرات نمونه ایمنی، نفرات نمونه HSE، نیز نفرات برتر واحد HSE در ادوار سالیانه از کلیه واحدها معرفی شده و نهایتاً از آنان در مراسم روز ۷ مهر، روز ایمنی و آتش نشانی، با ارائه لوح تقدیر و پاداش نقدی تقدیر می شود.
- از جمله مهم ترین برنامه ها و اقدامات صورت گرفته در زمینه ایمنی و بهداشت شغلی می توان به این موارد اشاره کرد:
  - انجام معاینات ادواری پرسنل (کلیه کارکنان رسمی، مدت معین، مدت موقت و پیمانکاری) به صورت سالیانه؛
  - شناسایی و ارزیابی ریسک خطرات بهداشت حرفه ای در مجتمع براساس تکنیک FMEA
  - اجرای نظارت ۱۰۰ درصدی بر روی تمامی پروانه کارهای صادر شده در زمان اجرا
  - ممیزی و بازرسی های ایمنی و بهداشت صنعتی در کلیه سایت های صنعتی و غیرصنعتی مجتمع پتروشیمی فجر به صورت روزانه (برای نظارت و سرکشی جهت حسن اجرای الزامات ایمنی و بهداشتی)، ماهیانه و سالانه (برای ممیزی کلیه الزامات قانونی)
  - برگزاری بیش از ۶۰۰ جلسه TBM
  - برگزاری عملیات منظم بهبود شرایط محیط کار با حضور مدیر ارشد سازمان در راستای پیشگیری مشکلات ایمنی سازمان
  - اندازه گیری عوامل زیان آور محیط کار (عوامل شیمیایی، فیزیکی، بیولوژیکی، ارگونومیکی و روانی) به صورت سالیانه به منظور انطباق با الزامات قانونی و اقدامات اصلاحی جهت پیشگیری از بروز بیماری های شغلی؛
  - نظارت بر مسائل بهداشتی و تغذیه کارکنان، از ورود مواد اولیه به رستوران کارکنان تا طبخ و توزیع در سطح رستوران و سایت های عملیاتی؛
  - نظارت بر سلامت آب بهداشتی و شرب (دستگاه های آب تصفیه کن) از طریق سنجش میزان کلرین آب بهداشتی و نمونه گیری میکروبی آب خروجی دستگاه های تصفیه آب؛
  - اجرای عملیات تخصصی مبارزه با حشرات و جوندگان به منظور پیشگیری از بروز بیماری های غیرشغلی (واگیر دار) و حوادث فنی؛
  - کسب رتبه اول در رعایت الزامات بهداشت محیط در سطح صنایع پتروشیمی منطقه ماهشهر در سال ۹۵
  - نصب جعبه کمک های اولیه در کلیه واحدهای مجتمع و بازرسی و شارژ ماهیانه اقلام ضروری؛
  - تشکیل ماهانه کمیته های حفاظت فنی و بهداشت کار به منظور مطرح نمودن مشکلات، تعیین اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه، و نهایتاً نظارت و پیگیری اجرای اقدامات لازم؛
  - برگزاری ۸۳۰ نفر ساعت آموزش تخصصی در زمینه های مرتبط با ایمنی و بهداشت صنعتی در سال ۹۵
  - برگزاری جلسات منظم بهبود شرایط محیط کار با حضور مدیریت ارشد سازمان در راستای پیگیری مشکلات ایمنی سازمان
  - نصب تابلوها و نشانه هایی با مضمون پیام های بهداشت شغلی و هشدارهای خطر در سطح مجتمع؛
  - فرهنگ سازی و اطلاع رسانی عمومی از طریق تهیه فیلم و انیمیشن آموزشی ایمنی، تهیه سه عنوان کتابچه آموزش ایمنی قوانین طلایی ایمنی، و تهیه مجموعه "الزامات ایمنی در طراحی پتروشیمی و پروژه ها" به تعداد ۲۰ جلد و توزیع بین واحدهای مرتبط؛

- ایجاد برنامه PM بازدید از سیستم های اعلان و اطفاء حریق
- بهبود و گسترش سیستم مشارکت کارکنان در شناسایی مخاطرات و گزارش شبه حوادث با عنوان "دیگه چه خطر" و "پاداش کارت". با الگو برداری از شرکت Total
- پروژه جمع آوری و حذف کامل آلاینده های VOCs منتشر از سطح حوضچه های تصفیه خانه پساب یک با استفاده از پوشش های FIX و Mobile و امحا، به روش RTO
- تعیین و تجهیز مرکز مدیریت بحران
- سفارش دو دستگاه خودرو آتش نشانی از شرکت روزنیاور اتریش
- بازنگری چک لیست ها و بازدید از تجهیزات آتش نشانی بر اساس استانداردهای NFPA 12 & 25
- بازنگری طراحی سیستم های اعلان و اطفاء حریق اتوماتیک مجتمع بر اساس استانداردهای NFPA و API با استفاده از نیروهای متخصص داخل مجتمع

توازن کار و زندگی

- یکی از حوزه های پیوند میان پایداری عملکرد شرکت و پایداری جوامع محل فعالیت آن، توجه به کیفیت متوازن زندگی شغلی و زندگی خانوادگی کارکنان است. در این راستا، پتروشیمی فجر از طریق برنامه ها و اقدامات مختلف تاش کرده است که این پیوند را مستحکم تر کرده و از منافع اقتصادی و اجتماعی مرتبط را برای ذینفعان کلیدی آن محقق نماید.
- تغییر نظام نوبت کاری از ۱۶ روزه به ۱۲ روزه
  - تبدیل سیستم اضافه کار به کارانه تولید مطابق با دستورالعمل شرکت خلیج فارس (به منظور اجتناب از حضور اضافی در محل کار)
  - تشویق به استفاده از مرخصی ۱۲ روز مستمر که منجر به اعطای دو درصد پایه حقوق و پنجاه درصد خرید مرخصی می گردد
  - کاهش ۲ ساعته حضور همکاران خانم باردار از ۸ ماهگی بارداری تا زمان زایمان و ارائه مرخصی زایمان ۹ ماهه به همکاران خانم رسمی و ۶ ماهه به سایر همکاران خانم
  - کاهش ۲.۵ ساعته حضور همکاران خانم تا مدت ۲ سال پس از زایمان به منظور نگهداری و شیردهی کودک
  - بهره مندی همکاران و خانواده های ایشان از امکانات ورزشی

۳۹,۹۰۲,۵۰۷

کل ساعت کارکرد
بدون حادثه
تا پایان ۹۵

صفر

تعداد آتش سوزی

صفر

ضریب شدت و تکرار
حوادث انسانی

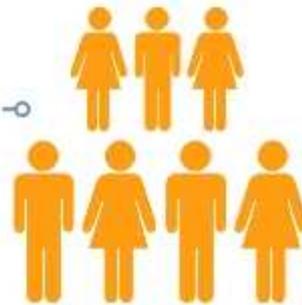
شرکت پتروشیمی فجر

توانمندسازی جوامع محلی

پتروشیمی فجر در مجاورت شهرستان های ماهشهر و بندر امام خمینی و با فاصله حدود ۱۰۰ کیلومتری از شهر اهواز قرار گرفته است. رویکرد شرکت نسبت به جوامع ملی، رویکردی مبتنی بر حسن همجواری و توانمندسازی است. در این رویکرد پتروشیمی فجر خود را عضوی از جامعه دانسته و تلاش می کند که توانمندی های خود را برای سهیم بودن در حل چالش های اجتماعی بکار گیرد و هم از همکاری جوامع محلی برای ارزش آفرینی بیشتر کسب و کار بهره مند شود. رویکرد پتروشیمی فجر در مشارکت با جامعه محلی مبتنی بر تصمیم گیری و اقدام جمعی است. یکی از مهم ترین مباحثی که در شورای راهبردی مدیران عامل شرکت های پتروشیمی منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بدان توجه می شود، چگونگی و کیفیت مشارکت شرکت های پتروشیمی در تخصیص کمک های مالی برای برنامه ها و پروژه های اجتماعی است. این شورا با دریافت نظرات نمایندگان اصلی جامعه در امور اجتماعی (مانند فرمانداری، کمیته امداد، بهزیستی و سازمان های مردم نهاد) نسبت به تعیین و نهایی سازی برنامه های سالانه حمایت های اجتماعی اقدام می کند. در گام بعد، سهم مشارکت مالی هر یک از شرکت های پتروشیمی متناسب با اندازه شرکت تعیین می شود. در نهایت، شرکت عملیات غیرصنعتی به عنوان بازوی اجرایی معتمد و متخصص، به عنوان مسئول اجرای برنامه ها و پروژه های اجتماعی عمل می کند. این مکانیزم با هدف ایجاد هم افزایی و جمع منابع موجود و استفاده اثربخش تر آن ها در حل چالش ها و نیازهای جامعه طرح ریزی و اجرا شده است. خوشبختانه با تاکید شورای راهبردی بر استفاده مرتبط و اثربخش از حمایت های مالی فراهم شده، فرآیند تعریف و اجرای پروژه های اجتماعی بیش از پیش نظام مند شده است، به گونه ای که ۸۰ درصد از منابع فراهم شده صرف اجرای پروژه و ۲۰ درصد به عنوان بودجه جاری در نظر گرفته می شود.

هزینه مشارکت در امور اجتماعی و خیریه در سال ۱۳۹۵

۲۱۴۱۵
میلیون ریال

مشارکت های اجتماعی شرکت در دسته های زیر متبلور می شود

شرکت پتروشیمی فجر با هدف تعیین بازخورد فعالیت های خود در جامعه به طور سالانه از نمایندگان جامعه نظرسنجی می کند و نتیجه آن را جهت برنامه ریزی اقدامات بعدی مورد استفاده قرار می دهد. این شرکت نمایندگان جامعه را به شش گروه اعم از حاکمیتی و حمایتی تقسیم کرده است و همه ساله نظرسنجی خود را از طریق این نهادها انجام می دهد.

در سال ۱۳۹۵، نظر سنجی از نمایندگان جامعه شکل دقیق تری نسبت به قبل پیدا کرد. با این توضیح که پرسشنامه ها و نظر خواهی ها بر حوزه های تخصصی تر و جزئی تر متمرکز شد.

به عنوان مثال در سال گذشته از شرکت های مجاور پتروشیمی فجر در دو بخش مخاطب عمومی و در بخش محیط زیستی نظر خواهی شد.

همچنین پرسشنامه های ارسالی به نمایندگان جامعه پیرامونی در سه بخش عمومی، حمایتی - حاکمیتی و محیط زیستی تقسیم بندی شده و متناسب با حوزه کاری مخاطبان، نظرات تخصصی آنها در این زمینه اخذ شده است.

گزارش دهی به جامعه محلی و جامعه بزرگتر

در راستای گزارش دهی به جامعه پیرامونی و همچنین ارایه تصویری شفاف به جامعه بزرگتر، شرکت پتروشیمی فجر در سال های گذشته دو گزارش پایداری در چارچوب GRI-4 در سال های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ منتشر نموده است.

نمایندگان این شرکت، گزارش های منتشره را قبل از ارزیابی و نظرسنجی مخاطبان و نمایندگان نهادها، علاوه بر انتشار عمومی از طریق کانال های مختلف، به صورت حضوری تقدیم مخاطبان محلی می نمایند.

در نتیجه این رویکردها، پتروشیمی فجر تنها شرکت در صنعت پتروشیمی کشور موفق به دریافت تندیس زرین در بخش گزارش عملکرد مسئولیت اجتماعی، در سومین همایش مسئولیت اجتماعی صنعت نفت شد.

مدیریت حراست پتروشیمی فجر در خصوص جذب و بکارگیری پرسنل حراست همواره سعی داشته است از پرسنل تحصیل کرده، مؤمن و متعهد، گزینش و استخدام نماید. همچنین آموزش های مورد نیاز در رابطه با حراست و امنیت، روابط عمومی، طرز برخورد با ارباب رجوع، حفاظت گفتار، واکنش در برابر بحران و غیره، را از بدو استخدام در دستور کار قرار داده شده اند.

از مهم ترین برنامه های حراست، طرح تکریم ارباب رجوع است که همواره سعی شده است در اولویت ویژه قرار گیرد. به همین منظور در میدادی ورودی شرکت، مکانی برای امور مراجعین در نواحی ۱ و ۲ پتروشیمی فجر اختصاص یافته که در صورت مراجعه اشخاص، ضمن انجام هماهنگی های مربوطه، راهنمایی های لازم در کمال احترام و برخورد توأم با تواضع از سوی همکاران حراست، هنگام ورود اشخاص به محیط سازمان ارائه شود. برنامه ها و اقدامات حراست همواره در راستای جلب رضایت ارباب رجوع، حفظ شأن و کرامت انسانی، پایبندی به اخلاق اسامی، خلوص نیت در انجام وظیفه، رعایت عدل و انصاف، داشتن نظم و انضباط کاری و رعایت اولویت ها صورت گرفته اند.

حراست پتروشیمی فجر مجموعه ای موثر در امر حفاظت و مینت از سرمایه های انسانی و تجهیزات است و فعالیت های کاری آن دانما در حال تغییر و تحول بوده و پیوسته به دنبال راه حل هایی جدید در زمینه دستیابی به تکنولوژی های روز امنیتی و استفاده از سرمایه های انسانی و مالی در جهت بهبود مکانیزم های حفاظتی در مجموعه می باشد. ماموریت ما افزایش ضریب امنیت در مقابل تهدیدات احتمالی در محیط جنگ نرم و اطمینان خاطر بیشتر به مدیریت سازمان در امر حراست از تاسیسات، سرمایه های انسانی و مالی، همگام با سیاست های کلی سازمان، حراست نفت و ارگان های امنیتی بیرون از مجموعه است. ما می دانیم که این امر صرفاً از طریق حفاظتی مطمئن و کارآ میسر می شود و تنها زمانی احساس موفقیت می کنیم که قادر باشیم حداکثر ضریب امنیت را کسب و حفظ نماییم. در این راستا، همکاری موثری میان حوزه حراست و HSE، در زمینه های مرتبط با ایمنی نیز صورت می گیرد. شایان ذکر است که به منظور ایفای مسئولیت های امانتداری و حفظ حریم خصوصی افراد، حراست پتروشیمی فجر هرگونه اطلاعات پرسنلی و اسناد مهم را بصورت محرمانه در دبیرخانه رمز محرمانه نگهداری می کند. حراست شرکت پتروشیمی فجر در برخورد با هرگونه موضوعی مرتبط با پرسنل هیچ گونه تبعیضی بین کارکنان (رسمی، قراردادی، پیمانکاری) قائل نخواهد شد و آنچه که مهم است شأن و منزلت پرسنل خودم می باشد. در صورت بروز تخلفی از سوی پرسنل این اداره ابتدا سعی در اصلاح رفتار یا کردار شخص می نماید.

امور فرهنگی

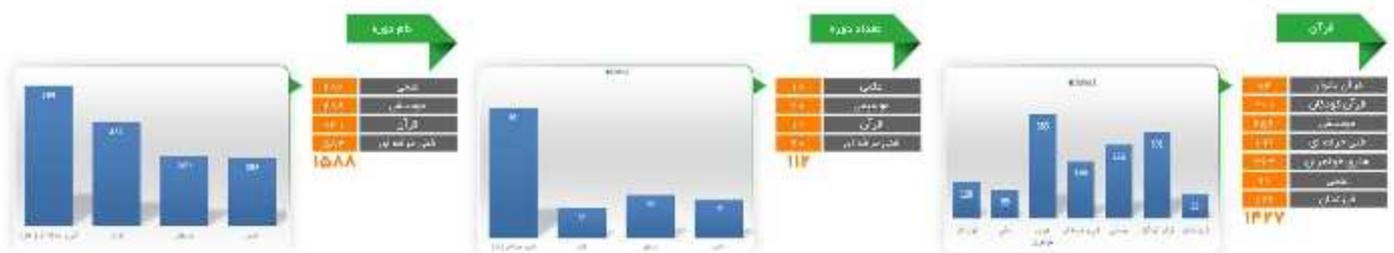

خانه فرهنگ پتروشیمی فجر با هدف تقویت تعادل بین کار و زندگی کارکنان، تکمیل اوقات فراغت همسران و فرزندان کارکنان و توسعه ارتباطات بین خانواده ها و ایجاد صمیمیت بیشتر میان آن ها، تاسیس گردید. خانه فرهنگ فجر، روزانه محل تردد حدود صد نفر از خانواده هاست. عمده فعالیت هایی که برای خانواده ها انجام می شود شامل توسعه مهارت های هنری-تخصصی بانوان و فرزندان خود کارکنان است. از جمله مهم ترین حوزه هایی که برنامه های فرهنگی و آموزشی در زمینه آن ها به اجرا درمی آیند عبارتند از:

- کارگاه های تخصصی و آموزش مهارت های خانگی برای بانوان، نظیر هنرهای دستی، موسیقی، خیاطی و سایر هنرها، مطابق نیاز آنان برگزار می شوند. پس از پایان دوره ها، به شرکت کنندگان گواهینامه اعطا می گردد.
- دروس کمک آموزشی برای تقویت درس های تخصصی فرزندان دانش آموز از جمله مواردی است که تدریس می شوند.
- افزایش مهارت های فرزندان در زمینه کامپیوتر، خلاقیت، اینترنت و رباتیک نیز در برنامه سالانه خانه فرهنگ است.
- آموزش قرآن کریم، دوره های آموزشی زبان (در همه مقاطع و سنین) و برگزاری مراسم ملی و مذهبی برای خانواده ها در برنامه خانه فرهنگ آمده است.

آموزش ۱۵۸۸ نفر در دوره های آموزشی و مهارتی در خانه فرهنگ برای خانواده های کارکنان، نشان از توجه ویژه شرکت به مسئولیت اجتماعی خود در این زمینه است. شرکت پتروشیمی فجر در راستای ارج نهادن به کارکنان، در مناسبت ها با موقعیت های مرتبط، مراتب تقدیر و احترام خود را نسبت به ایشان و خانواده هایشان ابراز می دارد. نمونه هایی از اقدامات صورت گرفته عبارتند از:

- هر ساله به مناسبت روز زن، از بانوان شاغل در پتروشیمی فجر تجلیل به عمل می آید. دعوت آنان به مراسم ویژه این روز، اهدای هدیه و ایجاد فضایی شاد، برگزاری مسابقات فرهنگی-ورزشی برای بانوان جزو برنامه های تقدیر از ایشان در این مناسبت است.
- به مناسبت روز جهانی کار و کارگر برنامه مختلفی برگزار می شود که عبارتند از: جشنواره فرهنگی-ورزشی، معرفی کارگر برتر شرکت های پیمانکاری، اهدای هدیه، برگزاری مراسم مفرح و شاد، و مراسم پیاده روی دسته جمعی.
- در اعیاد و مناسبت های ملی و مذهبی با برگزاری مراسم های مختلف تاش می شود که کارکنان و خانواده ایشان حضوری شاد و انرژی بخش را در کنار هم تجربه کنند.
- اهدای هدایای مناسبتی به همه کارکنان شاغل در شرکت فجر و بردن تحفه به خانه و شراکت همه خانواده کارکنان در شادی ها، در برنامه های سالانه است، بعنوان مثال هدیه آجیل عید نوروز، اعطای ارزاق مناسبتی و کارت تبریک سال نو. توجه به کارکنان شامل روزهای تولد ایشان نیز می باشد. روز تولد کارکنان را با دادن هدیه ای که به عنوان "کادوی تولد" ایشان است، گرامی می داریم.
- تکریم بازنشستگان، با ارسال هدیه و احوال پرسی از ایشان از اقدامات مهم و همیشگی شرکت می باشد.
- در شرایط فقدان عزیزان کارکنان، ضمن ارسال پیام های تسلیت به ایشان، اطاع رسانی عمومی انجام می شود و برای تسلیت گفتن همکاران به ایشان، برنامه ریزی مراسم مختلف صورت می گیرد.

امور ورزشی پتروشیمی فجر نیز همانند سال های قبل، با هدف حفظ سلامت جسم و نشاط روحی کارکنان و خانواده های ایشان، در سال ۱۳۹۵ با اجرای برنامه های مختلف پیگیری شد. مسئولیت برنامه های ورزشی بر عهده امور ورزش شرکت است و کلیه کارکنان و خانواده های ایشان می توانند از امکانات فراهم شده استفاده کنند. لازم به توضیح است که عاوه بر استفاده از فرصت ها و امکانات فراهم شده در منطقه ویژه تحت قوانین و برنامه های متحد شرکت های صنایع پتروشیمی (به منظور یکپارچگی با صنایع دیگر)، بودجه ای نیز به صورت سالانه در شرکت به کمیته ورزش تخصیص داده می شود تا نسبت به برگزاری کلاس های آموزشی ورزشی به همراه مربی، شرکت در مسابقات و فراهم نمودن امکانات ورزشی اقدام شود.

فروردین

■ اولین دوره مسابقات بزرگداشت روز زن برگزار شد و از مقام آوران تقدیر بعمل آمد.

اردیبهشت

■ مسابقات بزرگداشت روز کارگر در ۵ رشته ورزشی طناب کشی، دو میدانی، دارت و پیاده روی، با حضور ۳۶۷ نفر از پرسنل برگزار شد.

مرداد

■ مسابقات جام رمضان در رشته های فوتسال کارکنان، والیبال بانوان و تنیس روی میز بانوان جهت خانواده های ساکن در شهرک بعثت برگزار شد.
 ■ شرکت در مسابقات صنایع پتروشیمی در ۱۱ رشته ورزشی در رده های سنی مختلف شامل کارکنان، بانوان، فرزندان پسر و دختر، متشکل از تیم های تنیس روی میز - والیبال - فوتسال - شنا - شطرنج - بسکتبال و کسب مقام دوم بسکتبال فرزندان پسر، مقام دوم والیبال بانوان و کسب مقام های انفرادی در شنا.

آبان

■ شرکت در مسابقات صنایع پتروشیمی در رده کارکنان به میزبانی عملیات غیر صنعتی در رشته های فوتسال، تنیس روی میز، شطرنج، شنا و بسکتبال و کسب مقام نایب قهرمانی فوتسال، بسکتبال و شنا و مقام سوم شطرنج توسط تیم های شرکت کننده در مسابقات.

آذر

■ جشنواره ورزشی حراست های منطقه ماهشهر برگزار شد. حراست پتروشیمی فجر با حضور فعال در ۱۲ رشته ورزشی موفق به کسب مقام اول در رشته های والیبال، دو میدانی، دوچرخه سواری، نایب قهرمانی فوتسال شد.

دی

■ جشنواره "فجر در فجر" برای پنجمین سال متوالی و با حضور ۸۹۰ نفر شرکت کننده که در نوع خود در منطقه بی نظیر بود، در ۲۴ رشته و در فاصله زمانی ۴۵ روز کاری برگزار شد. تعداد ۳۶۹ نفر موفق به کسب مقام شدند که با کارت هدیه از آن ها تقدیر به عمل آمد.

جام شهدای پتروشیمی های ماهشهر همه ساله به میزبانی شرکت عملیات غیرصنعتی ماهشهر برگزار می شود. پتروشیمی فجر حضور فعال خود را با ۱۱ رشته اعلام داشت و موفق به کسب مقام اول والی واتر مدیران، والی واتر کارکنان، مقام اول والیبال کارکنان، نایب قهرمانی فوتسال و نایب قهرمانی شنا آقایان، نایب قهرمانی ژیمناستیک فرزندان دختر و مقام سوم پینگ پونگ کارکنان شد. در این مسابقات بانوان موفق شدند در چهار رشته آمادگی جسمانی، شنا، شطرنج و مقام های انفرادی متعددی را کسب کنند.

دو نمونه از رویدادهای متمایزی که در زمینه امور ورزشی در پتروشیمی فجر محقق شده اند عبارتند از:

■ پرورش استعداد فرزندان پسر در رشته بسکتبال: این رشته در سال های گذشته فقط مختص کارکنان بزرگسال بود، ولی با سعی و تلاش مربی تیم تعداد بازیکنان افزایش یافته و به ۱۶ نفر رسید. هشت نفر پس از ۳ سال تمرین متوالی موفق به راهیابی به مسابقات بسکتبال استان خوزستان در رده نوجوانان و جوانان شدند. این تیم توانست در منطقه ماهشهر و پتروشیمی های کشور به عنوان تیم مدعی پس از پتروشیمی بندرامام و رازی که از متولیان ورزش بسکتبال هستند، مقام نایب قهرمانی بسکتبال فرزندان صنایع را به خود اختصاص دهند.

■ با توجه به شرایط شغلی نوبت کاران، واحد های بهره برداری به دوچرخه ثابت و میز فوتبال دستی تجهیز شده اند.

گرامی داشت روز کارگر در پتروشیمی فجر

همزمان با روز جهانی کارگر، مراسم تجلیل از کارگران زحمت کش با حضور مهندس شمیم مدیر عامل شرکت و تعدادی از مدیران ارشد برگزار شد. ۱۱ اردیبهشت ماه هر سال تعلق به قشری دارد که با زیر بنایی ترین مفهوم زندگی انسان را خلق می کنند و با جوهره درونی و استعدادهای بالقوه و بالفعل خود تداوم زندگی را به سوی داشتن جامعه ای پویا سالم که لازمه یک زندگی معقول و ایده آل است برای انسان و انسانیت رقم می زنند. از این رو مدیریت ارشد این شرکت در این آیین ضمن تبریک این روز به کارگران زحمت کش از زحمات آنان قدردانی کرد. به این مناسبت کارگران برتر شرکت های پیمان کاری معرفی و از ایشان تقدیر شد. همچنین برگزاری مسابقات ورزشی تیر اندازی، دارت، طناب کشی و پیاده روی از جمله برنامه ها به این مناسبت بود.

مشارکت های داوطلبانه کارکنان

پرسنل پتروشیمی فجر عاوه بر ایفای مسنولانه و فعالانه وظایف کاری خود، با مشارکت های داوطلبانه در حل چالش های اجتماعی و زیست محیطی نیز سهیم هستند. دو حوزه اصلی فعالیت در این زمینه، کارگروه انرژی پاک فجر و انجمن خیریه امام حسن مجتبی (ع) است.

کارگروه انرژی پاک فجر با هدف ایجاد محیطی علمی و پویا بین کارکنان در جهت ارتقا، سطح فرهنگ زیست محیطی و زمینه سازی در راستای رفع مشکلات و بهبود عملکرد زیست محیطی شرکت پتروشیمی فجر و منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، در دی ماه ۱۳۹۲ تشکیل گردید. علاقمندان جهت عضویت در کارگروه درخواست خود را با تکمیل فرم درخواست عضویت که در اختیار کلیه پرسنل قرار گرفته به دبیرخانه کارگروه در واحد محیط زیست ارسال می نمایند. تا کنون ۸۲ نفر از کارکنان از واحدهای مختلف به عضویت کارگروه در آمده اند.

اعضای کارگروه می توانند در زمینه های زیر و یا دیگر زمینه های مرتبط فعالیت نمایند:

- ارائه گزارش های محیط زیستی در خصوص آلودگی ها و ارائه پیشنهاد جهت رفع آلودگی ها
- ارائه مطالب علمی و آموزنده در خصوص راهکارها و تکنولوژی های نوین محیط زیستی جهت آگاهی بخشی و فرهنگ سازی
- مشارکت و همفکری در خصوص رفع مشکلات محیط زیستی در دامنه کاربرد
- تشکیل جلسات مشترک جهت همفکری و جمع آوری نظرات و پیشنهادات اعضا گروه
- همکاری و مشارکت در برگزاری دوره ها و سمینارهای آموزشی محیط زیست
- برقراری ارتباطات درون و برون سازمانی در راستای تبادل اطلاعات دوطرفه با جامعه، مراکز علمی- دانشگاهی و سمن ها
- اقداماتی که تا کنون با مشارکت اعضای کارگروه صورت گرفته به شرح زیر می باشد:
- پاکسازی خور زنگی به مناسبت هفته هوای پاک (دی ۱۳۹۲)
- بازدید از تالاب شادگان به مناسبت روز جهانی تالاب ها (بهمن ۱۳۹۲)
- اعزام ۵ نفر از اعضای کارگروه به همایش مدیریت سبز، (برج میلاد- بهمن ۱۳۹۲)
- برگزاری مسابقه بهترین فضای سبز منازل کارکنان فجر به داوری ۲ نفر از اعضای کارگروه و اهدا جایزه به برندگان این مسابقه از طرف کارگروه
- ارسال مقالات به مناسبت های مختلف توسط اعضای کارگروه
- تقسیم یکسه زباله در سطح شهر در ایام نوروز با همکاری شهرداری و اداره حفاظت محیط زیست ماهشهر
- پاکسازی خور زنگی به مناسبت هفته زمین پاک (اردیبهشت ۱۳۹۳)
- حضور اعضای کارگروه در کارگاه ترویج فرهنگ گردشگری در پتروشیمی اروند (اردیبهشت ۱۳۹۳)
- برگزاری دوره آلودگی هوا برای اعضای کارگروه
- تعیین هیئت امنای کارگروه
- برگزاری جلسات هم اندیشی در خصوص مسایل و مشکلات زیست محیطی

انجمن خیریه امام حسن مجتبی (ع) با مشارکت کارکنان شرکت پتروشیمی فجر در سال ۱۳۸۵ تاسیس شد. عمده تمرکز این انجمن خیریه خودجوش، کمک به تحصیل دانش آموزان دبیرستانی است. کمک های نقدی کارکنان بصورت ماهانه جمع آوری می شود. اعضای انجمن با همکاری کمیته امداد امام خمینی شهرستان ماهشهر ۶ دانش آموز یتیم و نیازمند را شناسایی نموده و در برنامه کاری خود قرار داده اند. سپس ضمن بررسی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تحت پوشش، مشکلات مالی آن ها را رفع می نمایند. در صورتی که دانش آموزی معدل بالا داشته باشد و یا به دانشگاه راه یابد، کمک ها را ادامه می دهند تا به هدف تحصیلی خود دست یابد. این انجمن خیریه به صورت محدود، کمک های فوری به افراد ناتوان مانند معلولان و زنان بی سرپرست را نیز در دستور کار دارد.

نشانی : بندر امام خمینی (ع) - صندوق پستی ۱۱۷
منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی - سایت ۲

تلفن روابط عمومی ۰۶۱ ۵۲۱۲۱۵۰۰
نمابر روابط عمومی ۰۶۱ ۵۲۱۲۱۵۹۹